

A BEVÁNDORLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

327 East 13th Street
New York City

Előfizetési díj:

Egész évre New Yorkban \$3.00
A vidéken 2.50
Egyes szám 3c.

MEGJELEN KÉTSZER HETENKINT: KEDDEN ÉS
PÉNTEKEN.

Szerkesztő: SINGER MIHALY.

Editorial Rooms:

327 East 13th Street
New York City

Subscription:

Per annum, in N. Y. City \$3.00
United States and Canada 2.50
Single copy 3 cts.

Entered as second-class matter January 3, 1905, at the Post Office at New York, N. Y., under the act of Congress of March 3, 1879

IV. Évfolyan. 76. szám. NEW YORK, N. Y., PASSAIC, N. J., PITTSBURG, Pa., 1907. SZEPTEMBER 20-án. IV. Year. No. 76.

NEM BOLDOG A MAGYAR.

JOBBE A TULIPÁN A VERSENYKÉPES IPARNÁL?

Egy new yorki magyar lapársunk f. hó 16-áról keltezett számának első oldalán a következő cikkekkel találkozunk: „Két testvér meg akarta ölni a sógorát”, „Felesége nélkül nem tudott élni”, „A Lusitania versenyutja”, „Német Dreyfusok”, „A csári yacht oda van”, „Roosevelt, segíts!”, „A törbecsált gyermekbarát”, „Öngyilkos serfőző”, „Bevádolt férj”, „Szeptemberangolta a kutya”.

E mindenesetre magyar érdekeket felölelő ezikkeken kívül találkozunk azután ugyancsak az első oldalon egy másik cikkel is. „Nem boldog a magyar” a címe és S. K. van aláírva mint szerzője. Ebben a cikkben S. K. velünk foglalkozik és szemünkre lobbantja, hogy mi magunkévá tettük Somlyó Arnold urnak abbeli tervét, hogy az amerikai nagyiparosokat kell aziránt érdekelni, miképp Magyarországon amerikai szellemben amerikai tőkével létesítsenek gyárakat.

Szórul-szóra ezeket írja: „Boszankodva kell látnunk, mily felületes bírálatok, mily gyermekes tervezetek s mily nagyképu indítványok látnak napvilágot az amerikai magyar sajtóban, melyek hivatva lennének szülőhazánk gazdasági helyzetét megjavítani.”

Majd haragos méltatlankodással szemünkre veti: „Szerinte nem tulipános, hazafias mezbe bujt iparra, HANEM VERSENYKÉPES IPARRA VAN SZÜKSÉGÜNK.”

Meghajtjuk a fejünket. Elköveltük a nagy bünt. Igenis azt mondtuk, hogy nem tulipános, hanem versenyképes ipart akarunk látni Magyarországon. És, mi már ilyen makaesok vagyunk, megmaradunk bűnünkben. Többre becsüljük azt, hogy Magyarország a világ piacára kilépve, áruival tiszteletet követeljen, mint azt, hogy tulipánt hordjanak gomblyukaikban, oly tulipánt, mely a magyar ipar gyengeségénél fogva nem is Magyarországon készült, hanem osztrák gyárban.

Nemzeteknek élete és tekintélye most már nem hangzatos frázisokból és tetszetős, de

alapjukban semmitjelentő külsőségektől függ, hanem igenis attól, hogy gazdasági téren mit képesek felmutatni. És a mostani kormány, amelyről lapársunk azt mondja, hogy „élén oly férfiak állnak, akik a betegség okait jól ismerik és tudják annak orvosszereit is”, a mostani kormány s különösen a kereskedelmi miniszter, Kossuth Ferencz, igenis ismeri a betegség okát és ennek orvosszereit. S mivel ismeri, éppen azért *könnygött* az angolokhoz, hoznának Magyarországra angol tőkét, és létesítsenek az angol tőkével Magyarországon, a tulipán országában gyárakat. Kossuth Ferencz az angoloknak nemesak erkölcsi, de jelentékeny *anyagi* támogatást ígért. Tette ezt azért, mert égető szükségét látta ennek. És Kossuth Ferenczben talán van annyi hazafias szellem, annyi gazdasági tudomány és éleslátás, mint nagyraesült new yorki lapársunkban.

Lapársunk a bajok minden okát abban találja, hogy Magyarországnak nincsen önálló vámterülete. Hát bizony fájdalmas dolog az, hogy nincsen. De ha lapársunk azt állítja, hogy Magyarországnak azért nincsen kifejlődött ipara, mivel nincsen önálló vámterülete, összetéveszti az okot az okozattal. Éppen megfordítottja áll annak, amit lapársunk állít. Önálló vámterület azért nincsen, mert nincsen számbavehető magyar ipar. Ipart kell tehát teremteni Magyarországon. Ipart minden áron. Csak kifejlődött iparral, csak virágzó gazdasági élettel, csak a magyarnak magyar földön való megélhetésének biztosításával lehet a megvalósulás útjára vinni Magyarország nemzeti és állami törekvéseit.

Ez oly számtani igazság, amely fölött érvelni csakoly nevetséges, amily nevetséges volna afölött vitatkozni, vajjon a házépítés a tetőnél, vagy az alapnál kezdendő-e meg.

Amint az ember mint egyed nagy eszményi czélokkal alig törődhet, amíg éheznek s a mig természeti törvényeken alapuló igényei kielégítést nem nyernek, úgy az állam háztartásában csak a gazdasági kérdések helyes

megoldása után érvényesülhetnek a nemzeti és kulturális törekvések.

Ez állításunk valóságát legklasszikusabb módon bizonyítja az amerikai magyarság. Alig van magyar, aki ne szeretné hazáját. Mégis, a szív hangjának ellenére, százszázalékkal ide honfitársaink és tódulnak ide még mindig, hétről-hétre. Idejönnek, habár tudják, hogy kivándorlásuk pusztulással fenyegeti a hazát. Idejönnek, mert idejönniök kell, kergeti őket a gyomor parancsoló szava, s ez elől kitérés nincsen.

Ha odahaza volna kifejlődött ipar, amelynek termékei számára a versenyképesség megnyitja a világ piacát, akkor az amerikai magyarok százezrei nem az Egyesült Államok nemzeti vagyonát öregbíteneik termelő munkájukkal, hanem saját hazájukét. Ha volna Magyarországon versenyképes ipar, akkor ezt az ipart nem kellene tulipánnal megvédeni, de megvédenék a termékek magukat jóságukkal és olesóságukkal. Ha volna magyar ipar, akkor a nemzet minden egyes fia nem a létkérdésre központosítaná minden erejét és a gazdasági jólét közelébb hozná egymáshoz, együvé forrasztaná a bétkétlenkedő szomszédokat.

Kell ipart teremteni Magyarországon, ha azt akarjuk, hogy az ezredéves ország függetlenül megállhasson a korrallal haladó többi nemzetek sorában. És aki az ipar megteremtése körüli törekvéseket lekicsinyli, az vagy nem szereti hazáját, vagy pedig nemzetgazdasági értelemben annyira éretlen, hogy az államok legszükségesebb és nélkülözhetetlen erőforrásait sem bírja felismerni.

Hogy pedig odahaza örömmel üdvözölnek minden Amerikából jövő gazdasági segítséget, annak élénk jelét vettük akkor, amikor megpendítettük azt az eszmét, hogy lépjen be minden itt élő magyar az *Amerikai Magyar Szövetségbe* s hogy a befizetendő tíz centnyi havidíjából teremtsünk odahaza amerikai mintára gyárakat. Ha new yorki lapársunk akkor figyelemre sem méltatta ezt az eszmét, annál nagyobb figyelemben ré-

THE DOLLAR SAVINGS & TRUST COMPANY

magyar osztálya

Vagyon \$1,500,000. Pénzt küld az ó-hazába és a világ minden részébe gyorsan, olesón és pontosan. Pénzbetétek után 4 százalékos kamatot fizet.

ÜZLETVEZETŐ: BURGER B. LAJOS.

YOUNGSTOWN, O.

szeszítették a hazai lapok, amelyeknek legtöbbje vezércikkben foglalkozott vele és végrehajtását fölötte üdvösnek mondotta. Ugyanezt mondotta *Szterényi* államtitkár egy hozzám intézett levelében.

Ha tehát a magyarországi sajtó és a hazai gazdasági élet feje az amerikai magyarok tizentjeiből felállítandó gyarakat mint üdvös dolgot üdvözlik, mennyivel üdvösebbnek kell, hogy tartsák azokat az ipartelepeket, a melyeket az amerikai vállalkozási szellem amerikai milliókkal fog megteremteni Magyarországon.

Hogy new yorki laptársunk ezt az eszmét „buborék“-nak nevezi, hogy ő a „tulipánt“ jobban szereti a versenyképes iparnál, persze nagyon bántja érző lelkünket és törvénynek elismert gazdasági elvek szerint gondolkozó agyunkat. Nagy fájdalomunkat enyhíti azonban az a tény, hogy ilyen módon a budapesti lapok és *Szterényi* államtitkár sem számíthatnak kegyelemre sokszor említett laptársunknak gazdasági itélőszéke előtt.

Singer Mihály.

NEM KELL BEVÁNDORLÓ.

Ezt mondják Georgia állam farmerjei.

Lapunk keddi számában röviden felemlítettük, hogy Georgia állam kiscgazdái gyűlésezték és határozatilag kimondták, miképp nekik nem kell bevándorló. Attól tartanak, hogy ez az ország ma-holnap nem lesz képes eltartani lakosságát.

A georgiai gazdák határozata egyszerűen — nevétséges. Nevétséges pedig azért, mert eddig nem igen kíváncsoktak a bevándorlók sem Georgiába, sem más déli államba. A Nyugaton, meg a Keleten ellenben egyre több munkáskezet keresnek.

Hogy a déli államok attól tartanak, hogy az ország nem lesz képes eltartani lakosságát, eppet sem lep meg bennünket. Georgia ugyanis maga és a többi déli államok szerint itéli meg az egész országot. S ha mindenütt az a maradiság uralkodnék, mely a déli államokat jellemzi, akkor a földművelés, ipar és kereskedelem súlyedésével bizony borús idők járnának ez ország lakosságára.

A déli államok ugyanis, amelyek egykor ez ország éléskamráját képezték, a négerék felszabadulása óta minden tekintetben megbénultak. Nincsen nekik sem iparuk, sem kereskedelmük, de még földművelésük sem. A délvidéki maga okozta ezt. Okozta ezt az ő magatartásával, amely teljesen azonos az elszegényedett magyar nemesek magatartásával. Nem akarnak a korral haladni és előítéletekből kibontakozni.

A délvidéki az ő munkásának feltétlen ura volt. Ez szeretne lenni most is. Ez okból nem keresi fel a bevándorló a délvidéket. A néger pedig elhagyja. A földet ennélfogva nem miveli senki. A délvidéki tehát fél az éhenhalástól. És helyzetének okát a bevándorlás felszaporodásában keresi.

Tanuljanak a délvidékiek a keletiektől és nyugatiaktól s akkor nyugodtabban fognak ők is a jövőbe nézhetni.

KINEK SZABAD KRITIZÁLNI?

A legokosabb dolog az agyonhallgatás.

Különös világot élünk mi magyarok itt, Amerikában. A szabadság e nagy hazájában nekünk, magyaroknak — a saját bűnünkéből és a magunk vétkességéből kifolyólag — nincsen meg az a szabadságunk, amit

legtöbbrre kellene, hogy becsüljünk, a kiméletlenül igazmondó kritizálási szabadság a lapjainkban.

Azaz, hogy megvan, mert hiszen eltítani attól kit lehet? De viszont ki lenne olyan hunczut, hogy egy gyűszűnyi igazságért egy vödörnyi vért veszítsen. Mert a magyar közmondást elhoztuk magunkkal: „Mondd meg az igazat, beverik a fejed“, sőt be is váltjuk.

A kritizálási jog csak azok számára van fentartva, akik valamelyest azok által vannak megvédeve, akiket megkritizál, vagy az állásuk, nagyon kimagasló társadalmi pozíciójuk védi meg azt az itt hagyományos „visszavágás“ ellen, amit itt a kellemetlenül érintő kritika legkényelmesebb ellenszerének ismernek.

Katholikus papot a nyilvánosság előtt csak katolikus pap kritizálhat, ref. papot csak ref. pap, szerkesztőt csak szerkesztő.

Tudok eseteket, amikor szerkesztő támadott papot, mert a támadás jogosult és hírlapírói kötelesség volt és szóba került a boykottálás, a lapnak kialkoltolintása, stb.

Akkor jutott ez eszembe, mikor a „Magyar Zászló“-ban olvastam egy cikket, melyet az „Amerikai magyar katolikus papság értekezlete Buffalóban“ czim alatt főt. Kováts Kálmán mekeesporti plébános irt. Mert ezt a cikket a magyar katolikus papságról csak egy katolikus pap írhatta meg, pedig annyira igazat irt, hogy szinte kedvünk volna ennek a cikknek egyes pontjait kissé szélesebb körökre kiterjesztve is elhinni.

Azokról beszél az alábbi idézetben, akik a fentemlített buffaloi értekezletnek tervezői voltak s akiket így jellemez:

„Ez előtt a klikk előtt pedig az amerikai kath. hitélet önzetlen munkálása, a magyar nemzeti szellem komoly fejlesztése, Amerikában a kath. hitért s a magyar nemzetiségért még martiromságra is kész lelkesedés fejlesztésének komoly munkája, mind bliktrí! Itt csak egy a fő: a pénz! Aki fizet nekik, az ember, aki pedig nem fizet, az mind gazember.“

Szomorú dolog, de tény, hogy Amerikában ha egy idegen információt kér valamelyik magyar paptól, hát a legkisebb, amit erről neki a másik magyar pap mond, hogy: Kérem, hiszen az gazember!

Persze, aszerint gazember, vagy nagy ember valaki, amint az egyik, avagy a másik klikkhez tartozik.“

Igy mondja ezt Kováts Kálmán főtisztelendő ur, akit a reverenda megvéd igazmondásának következményei elől. Neki, mint papnak, előjoga van ahhoz, hogy kritizálhassa a papot, vagy papokat. De másnak nincsen. Sőt ellenkezőleg. „Hallgatni arany“, — mondja egy másik magunkkal hozott közmondás — s mi hallgatunk, mert nem boldog az ember, hogy maga alatt vágja a fát.

Milyen szépen el lehet csuszni egyes dolgok tárgyalása felett, ha az ember ismeri a viszonyokat, a szokásokat: az igazmondás kellemetlen következményeit és milyen szépen el kell, hogy térjen az amerikai magyar sajtó emiatt, a létfentartás miatt, attól, amit egyebütt kötelességnek, újságírói kötelességnek neveznek.

—y.

SARGENT BESZÉL.

Burnett képviselő európai tapasztalata.

Az Egyesült Államok kongresszusa által tanulmányuttra küldött bevándorlási bizott-

ságnak egyik tagja, Burnett kongresszusi képviselő, azt a kijelentést kockáztatta meg, hogy — úgy tapasztalta — Olaszország és Kis-Ázsia kivándorlói nem kívánatosak az Egyesült Államokra nézve.

Sargent bevándorlási főbiztos, aki az elmult hivatalos esztendőről szóló kimutatásban elmondja, hogy ez idén 200.000 bevándorlóval érkezett több, mint tavaly, amikor 1,200.000 szállott partra, nem csuszott el Burnett meggondolatlan kijelentése felett sem.

„Nem tartom helyesnek azt az állítást, — mondotta Sargent, — mintha a nem kívánatos bevándorlók csak egy meghatározott országból jönnének. Vannak más országok is és azoknak emberei, akiket mi nem szívesen látunk. Mi más országok munkakerülőit, betegeit, szökevényeit sem látjuk szívesen, viszont Olaszország és Kis-Ázsia kivándorlói között sem kivétel az, akit szívesen látunk. Ha becsületes munkálkodás czéljából jön ide az olasz, megbecsüljük érte.“

„Nekünk a munkás kell — folytatta Sargent. — Alig hiszem, hogy minden olasz tagja volna a „fekete kéz“-bandának és hogy minden kis-ázsiai „hunchakist“ lenne.“

Sargent főbiztos azután a kivándorlás korlátozását illetőleg beszél. Elmondja, hogy mennyire nevétséges az a feltevés, mintha oly könnyen, egyszerre lehetne a bevándorlást megszüntetni. Egyáltalán, akik a bevándorlás megakadályozásáról beszélnek, azok csak NewYork városát látják, ahol tényleg több a bevándorló, mint amennyire szükség van.

Azt senki sem látja, hogy Illinois, Indiana stb. államok mint virágoztak fel a bevándorlók munkája következtében és hogy Mississippi és Texas államok műveletlen, parlagon heverő földjeit mint törlik fel a dolgozni akaró bevándorlók.

„Addig, amíg az ipar emelkedik és olyan lesz a jólét, mint most, a bevándorlás csökkenéséről beszélni sem lehet.“ Ezt mondta Sargent és ez a kijelentése rávall.

Ha azonban a most visszatért bevándorlási bizottság ilyen értékű tapasztalatokat szerzett, aminőre Burnett képviselő kijelentése enged következtetni, akkor ez a tanulmányut aligha fog valami gyakorlati értékel birni.

[New York, Hazleton, Wilkesbarre

NÉMETH JÁNOS

v. cs. és kir. konzuli ügyvivő
Hajójegyekre, pénzküldésre és közjegyzői ügyekre a legmegbízhatóbb és legpontosabb banküzlet

Levélczim: NÉMETH JÁNOS
457 WASHINGTON STR., NEW YORK, N. Y.

THE RISING SUN BREWING CO.

Csehországi módon készülő sör
A legválogatottabb arany árpából, malátából
és mézharutos cseh komlóból főzik

FELTÉTLENUL JOBB BARMILY

IMPORTALT SÖRNEL

ELIZABETH, N. J.

Magyarok Amerikában

RÉTHY LAURA HANGVERSENYE.

Amire hetek óta felkeltették a new yorki magyarság figyelmét, két nap múlva bekövetkezik. Vasárnap, szeptember 22-én esti 8 órakor veszi kezdetét a Terrace Gardenben Réthy Laura hangversenye. Mi nem vagyunk bálványimádók és hivatásból nem tömjénezünk senkinek. Azt azonban kell, hogy megmondjuk, hogy az amerikai magyarságnak ilyen művészi eseményben nem volt még része soha. Aki ismeri a magyar művészetnek fejlődését és nagymérvű haladását, az kell, hogy ismerje Réthy Laurát is, aki a legelőkelőbb magyar színpadokon szerzett magának soha el nem hervadó babérokat. S ami őt nekünk drágábbá teszi, az, hogy Réthy Laura magyar minden ízében. Ez a magyar volta fog első sorban kidomborodni vasárnapi hangversenyén is. Magyar műdalokat, magyar népdalokat fog énekelni. És mi azt óhajtjuk, hogy éneklését hallgassák meg a magyarok ezrei. Dalának szárnyain hadd vigye vissza a magyarság ezreit abba a bűbájos álmvilágba, ahonnan a nyers kényszerűség az anyagiasság e birodalmába üzött bennünket. — Réthy Laura egy estén át kivisz bennünket a munkának, a gondnak elfásító légköréből és fel fogja frissíteni szívünket is, agyunkat is. Ránk fér ez frissítő kura, ne szalasszuk tehát el az alkalmat. — Réthy Laurának legutolsó nagyváradi vendégszerepléséről az ottani Szabadság a következőket írta:

„Valami meleg, napsugaras derű árad a játékából, egy intim, kedves, vonzó mosolygás, amely meghódít csendesen, zaj nélkül: varázsának öröme enged az ember és boldog nyugalommal élvezi finomságát és előkelőségét. Ez a szerény előkelőség jellemzi játékának a stílusát, ez a zajtalan hódítás, ez a csendes gyönyörködtetés.

A hang, az a magas szoprántól a mély altig terjedő meleg, nemes, csengő hang, a melyről az elragadtatásnak annyi éneke szólott már. Szinte lehetetlen kategóriába sorozni ezt a hangot és szinte lehetetlen megállapítani azoknak a szerepeknek a határait, amelyekre alkalmas. Szubrett, koloratur, szoprán, alt — Réthy Laura mindent édesen és szépen énekel és mindenben hódít.“

MAGYAR BEVÁNDORLÁS. Örvendeteset jelenthetünk. A mult héten mindössze nyolczszáznegyvenegyen érkeztek ide Magyarországból és pedig 134 magyar, 399 tót,

A BEVÁNDORLO

97 sváb, 140 horvát, 70 oláh.

New York államban maradt 16 magyar, 40 tót, 50 sváb, 3 horvát és 3 oláh. Pennsylvaniába ment 19 magyar, 52 tót, 8 sváb és 5 horvát. Ohio államba utazott 23 magyar, 36 tót, 15 sváb, 3 horvát és 14 oláh. New Jersey államba ment 3 magyar, 43 tót, 8 sváb, 17 horvát és 3 oláh. Connecticutbe utazott 5 magyar, 10 tót, 2 sváb, 2 horvát. West Virginiába ment 1 magyar, 17 tót, 10 horvát és 2 oláh. Missouriba utazott 11 magyar, 27 tót, 16 sváb, 5 horvát. Michiganbe ment 9 magyar, 30 tót, 15 horvát és 9 oláh. Delawareba utazott 2 magyar, 6 tót, 5 horvát. Illinois államba ment 12 magyar, 53 tót, 30 horvát, 11 oláh. Indianába utazott 21 magyar, 51 tót, 24 sváb, 11 horvát és 29 oláh. Wisconsinba ment 12 magyar, 34 tót, 19 sváb, 15 horvát. Californiába ment 12, Coloradoba 4 és Montanába 3 horvát.

A VASGYÁROS. Ohnet Györgynek hatásában tulgazdag színművét hozták színre szerdán este a new yorki magyar színészek félig üres ház előtt. Az igazgatóság hibájának tudandó be, hogy a ház üres maradt. Hárman is vannak az ugynevezett igazgatóságban, de egyikük sem fáradt el a magyar lapokhoz, hogy ezek felkeltsék az érdeklődést a szerdai előadás iránt. Minden jel arra vall, hogy ez az új „igazgatóság“ egy cseppet sem ér többet a réginél, s hogy a magyar színeszet New Yorkban megint válságba jut, hacsak maguk a színészek sietve nem segítenek a dolgon. Különben a színpadon a függöny mögött amugy is volt már szerda este egy kis forradalom. Az igazgatóság már most, a harmadik előadás alkalmával, nem bírt kötelességének megfelelni s csak a színészeknek köszönhető, hogy az előadást egyáltalán megtartották.

Nem csodáltuk volna, ha az előadás az adott körülményekhez mérten folyt volna le. Színészeink azonban erőt vettek magukon és — egyes fogyatékoságoktól eltekintve, — jó, egyes jelenetekben valóban művészi színvonalon álló előadást nyújtottak.

Első helyen említendő Boros Ferike, aki mint Claire kiköszörülte a csorbát, amelyet mint Tisza Ilona a művészi hirnevén ejtett. Szerepét értette és érezte. A nászéjszakai jelenetben és a párbajt megelőző jelenetben érvényre juttatta minden drámai erejét és ellenállhatatlanul magával ragadta a közönséget, mely a nyílt színen zajos tapsokkal honorálta a művészi alkotást. Sajnálatos, hogy a szép képet itt-ott elhomályosította, hogy például abban a jelenetben, amikor vetélytársnője előtt lealázza magát, majd meg felkorbácsolt nő büszkeségében kiutasítja őt házából, a lelkeben morajló és elnyelődő fenyegető szenvedélyeket nem bírta oly módon kifejezésre juttatni, ahogy az első jelenetek hatása alatt méltán elvártuk tőle.

Mindazonáltal Boros Ferike Claire-je megérdemelte, hogy nagyobb közönség élvezze. Művészi alkotás volt, s a kritika készségesen meghajtja előtte a zászlót.

Boros Ferike mellett Thury Ilona is rászolgált derekasan az elismerés babéjára. Athenaisje kifogástalan volt ugy előadás, mint arczjáték dolgában. A ravasz, szívtelen, becsvágyó asszonyt minden szavával, minden mozdulatával szinte fotografiai hásséggel adta.

Serlyné a márkiné, Serly Irénke a báróné szerepét szokott ügyességgel töltötte be. Serly Ettuska Susanneja szemet-lelket gyönyörködtető, üde alak volt.

Kevésbé elismerőleg nyilatkozhatunk a

férfiszerepekről. Fáy Zoltán, akiben határozott tehetség lakik, minden, csak Derblay Fülöp nem. Már alakjára nézve sem. Hangja szépen cseng, de nélkülözi azt a melegséget, amelytől Derblay szíve túlrad s mely a követ is megindítaná például abban a jelenetben, amikor a párbaj előtt még egy csókra visszaédesgeti a hugát. A vasgyáros nem vasból gyurt alak, hanem merő érzelem, a melynek a jégpáncél alatt is meg kell nyilatkoznia.

Horváth Bligny hercege semmivel sem volt jobb Horváth Pyber vikáriusánál. Horváthot törekvő színésznek ismertük. Annál meglepőbb, hogy újabb szerepkörébe nem bír beleilleszkedni. Révész márkiját komolyan venni nem lehet. Ajánljuk Révésznek, hogy a jövőben, ha szalonszerepet ad, hagyja odahaza a — kezeit. Arisztokrata körökben és egyáltalán jobb izlésű társaságban a száját szokás használni a beszélésre s aki nem tudja, hogy kezével mit csináljon, dugja szájába. Barta és Heltai elég jók voltak kis szerepeikben. Karacs Moulinette dicséretet érdemel. Maszk és előadása egyaránt jó volt. De a jó alakító tehetség korántsem menti fel a színészt abbéli kötelességétől, hogy szerepét is megtanulja.

BORZALMAS HALÁL. Mindnyájunkat megdöbbentő szerencsétlenség történt f. hó 13-án délután 4 órakor Beaver Falls-ban, Pa. Séra Lászlóné délután 4 órakor a vacsora elkészítéséhez kezdett, hogy fáradtságos munkájából hazatérő férjének testi táplálékáról gondoskodjék. Hogy munkáját megrövidítse, nem gerjesztővel rakott tüzet, hanem, miként a jelek mutatják, szénre öntött petroleumot, s azt akkor gyújtotta meg, amikor a petroleumos kannát még kezében tartotta. A gyorsan lobbanó petroleum lángja becsapott a kannába is s azt felrobbantotta s szerencsétlen felebarátnőnkét és ölében levő másfél éves kis leányát darabokra tépte, égette. A ház is a tüzoltók minden ügyessége ellenére csaknem földig égett. Séra Lászlónét kórházba szállították, ahol két és félórahosszat szenvedett még iszonyu kínok között, amíg kiszenvedett. Munkából hazatérő férjének már csak annyit tudott mondani: „Csókolj meg még egyszer, édes fiam...“

A halott végbucsztatása igen impozáns s nagyon megható volt. Az egész környékről összegyűlt a magyarság a köztisztelőben álló anya s gyermeke temetésére. Mintegy 600 magyar kísérté ki a temetőbe 2 órai uton a koporsót s nagyszámu angol, kik velük együtt érkeztek. A temetés impozáns voltát nagy mértékben előmozdította, hogy kivonult a Verhovay 39-ik beaverfallsi fiókja Nalesnyik János elnök vezetésével, a mekees-

PÁRTOS PATIKÁJA

igazi magyar gyógyszerár

160 Második Avenue, 10-ik utca sarkán,
NEW YORK.

Telefonszám: 4288 Orchard.

Orvosságokat magyarországi módszer szerint készít.

Telefon utján is megrendelhető.

PARTOS CREAM

Egy tudományos arczbőr életető, táplálja az arczbőrt s megakadályozza a ránczok és vonások képződését.

35 centes, 65 centes és 1 dolláros téglékben. Lilliom szappán, főfájás elleni porok, bajuszköltő a legnagyobb választékban.

Pósta utján is megrendelhető.

Sérvkötők és sebészeti szerek jutányosan kaphatók.

porti Szűz Mária Betegsegélyző Egylet beaverfalli fiókja Szepesy Gyula elnök vezetésével, aztán az A. M. R. E. beaverfalli fiókja Veres József elnök vezetésével. A beaverfalli ref. egyház ifj. egylete Juhász Béni presbyter, ifj. vezér vezetése mellett gyönyörű, sziverehető gyászénekeket énekelt, és Nt. Schölle ev. ref. lelkész ur gyönyörű, szívet és lelket megrázó s istenfélelemre buzdító beszédével az igen nagy számú közönséget könnyekig megindította.

15 kocsis kísérte ki a temetőbe, melyekben a nagyszámú barátok és ismerősök foglaltak helyet. A halottas menetben az egyletek tagjai sorban vonultak ki jelvényeikkel és sapkákkal. A temetés befejeztével a tisztelendő ur gyönyörű, szép buzdító beszéddel köszönte meg az együttérzést, elmondván azt, hogy csak akkor tudhatunk boldogulni itt, ez új hazában, ha mindannyian örömben is, fájdalomban is, egyetértünk.

Bár csak megértene ez Istenintést mindenki s a tisztelendő ur eme szavait mindannyian tennék magunkévá s lennének egyes örömben és bánatban, hogy Isten áldása rajtunk maradjon. Séréák szegények valának. A nagy kiadások fedezésére Máté József és Mihalesik András egy este Beaverfallson, a magyarok között 87 dollárt gyűjtöttek. Isten kegyelme nyugodjék meg a gyűjtők derék munkásságán, az adakozókön s az adományokon. A béke angyala pedig szállja meg azt a sirt, amelyikben Séra Lászlóné és piciny Erzsike leánya nyugosza örök álmát. Séréáné a zemplénmegyei Páczimból vándorolt ide; férje, Séra László és testvére gyászolják az elhunytakat.

MAGYAR BÁNYA-RÉSZVÉNYTÁRSASÁG. Ismételve adtunk hírt a magyar bányarészvénytársaságról, amely Ohio állambeli Parletten 560 acerenyi szenterületet vásárolt meg, hogy ott minden tekintetben magyar bányatelepet létesítsen. Ez a bányatelep csakis magyar munkásokat foglalkoztat, de viszont minden munkásnak legalább is egy részvényt kell vennie. Teszi ezt azért, hogy a telep üzemét sztrájk meg ne akasztassa. A bányamunkás egyuttal bányatulajdonos lévén, a munkások szövetségének törvényei rája nem alkalmazhatók, mert a bányatulajdonos sztrájk esetére is dolgozhat. A magyar telep különben a szövetség által meghatározott béreket fizet a munkásoknak. Kétségtelen, hogy a magyar bányatelep ilyen körülmények között gyorsan és egyre nagyobb virágzásnak fog indulni. — *A részvények ára darabonként ötven dollár.* Aki egy részvényt vesz, ennek árát azonnal lefizesi, aki kettőt vesz, felét fizeti le azonnal, aki tizet vesz, az ár 25 százalékát, aki huszat vesz, az ár tiz százalékát fizeti le azonnal.

Minden kérdésre szívesen ad felvilágosítást: BORS GYULA 1030 Market street, WHEELING, W. Va., ahova a részvények ára is küldendő.

A BETÖRŐK CSALÓDTAK. Csurgovits János gör. kath. lelkész ez idő szerint Magyarországon tartózkodik. Távollétét a betörő-gárdának néhány szorgalmas tagja arra használta fel, hogy az Ohio állambeli Lorainben levő paplakot meglátogassa. A betörő urak nyilván pénzt kerestek. Csurgovits lelkész ur volt azonban annyira óvatos, hogy csak egy centet sem hagyott vissza az őrizetlen lakásban. A betörőknek ez persze nem tetszett és mérgükben a butorokat vagdalták darabokra.

MEGÉGETT MAGYAROK. Clevelandből jelentik nekünk, hogy a ház, amelyet Darmó István és Pál Dániel honfitársaink birnak albérletben, kigyuladt. Nevezett házban laknak Koren István és Kocsis honfitársaink mint burdosok. Egy petróleumlámpa világítása mellett falatoztak. A lámpa felrobbant s csakhamar lángba borult a szoba. A két magyar minden erőlködése dacára nem bírta megakadályozni a tűz továbbterjedését. Csakhamar lángokban állott az egész ház. Ekkor jutott eszükbe a nagybeteg Darmóné, akit férje, Kocsis István segítségével kimentettek ugyan a lángokból, de akinek állapota az ijedség folytán angyra válságosra fordult, hogy minden perczen várják a halálát.

ÉLJEN A BANKÁRKISASSZONY. Ohio állambeli Lorainból jelentik nekünk, hogy Ujhelyi Antal ottani bankár honfitársunk házában nagy az öröm. Neje egy leánygyermekkel ajándékozta meg őt. Gratulálunk a derék magyar házaspárnak!

EGY MAGYAR EGYLET BAJAI. Régi dolog az, hogy a magyar bántja legjobban a magyart. Ezt tapasztalja a Poughkeepsie-i és környéki első magyar társalgó és betegsegélyző férfi és női egylet, mely Juhász István elnök vezetése alatt rövid létezése folyamán is szép eredményeket ért már el. Ezek az eredmények bántották a szép egylet egyik tisztviselőjét, a volt pénztárost. Elmulasztotta kötelességeit teljesíteni, mire az egylet felfüggesztette őt állásától, majd pedig kizárta az egylet kebeléből. Emiatt azután perrel támadta meg az egyletet. Mi úgy vagyunk meggyőződve, hogy a per az egylet javára fog eldőlni. Sajnálatos azonban, hogy honfitársaink nem tudnak békében megférni egymás mellett s hogy költséges perekbe kényszerítenek egy fiatal, jótékony czélokot szolgáló egyletet.

MAGYAR ZENE, MAGYAR DAL. Most hogy az esték kezdenek hosszúra nyulni, különösen felhívjuk olvasóink figyelmét arra,

hogy egy éneklőgép beszerzésével a legkellémesebb élvezetet szerezhetik maguknak a saját lakásukban. *Magyar éneklőadásban lehet részük, amikor a munkából hazajövet pihenésre adják magukat.* Az éneklőgép a legszébb és legújabb magyar dalokat énekléi el művészi tökéletességgel. Egy éneklőgép ára három dollár 50 centtől feljebb. Egy-egy magyar énekszámot tartalmazó lemez ára 35 cent. Aki az esti órákban csodás magyar élvezetben óhajt részesülni, szerezzen be egy gépet és lemezeket. *Magyar megrendelések így czimzendők: ENTREPRISE LIGHT CO., 280 Bowery, NEW YORK.*

MAGYAR LÁTVÁNYOSSÁG AMERIKÁBAN. Weninger János tanár, a Délmagyarországi Közlöny szerkesztője s a Magyar Távirati Iroda levelezője, tudományos alapon nyugvó, nagyméretű szindarbot írt a „Teremtés”-ről. A darabról, mely elébb mint tudományos könyv jelent meg, Európa minden művelt nemzetének szak- és egyéb folyóiratai nagy elismeréssel nyilatkoztak. Weninger ur most Amerikába jött, hogy a csodás látványosság színrehozatala iránt egy vállalkozónak érdeklődését felkeltse.

EMBERI VADÁLLATOK. Horváth Ferencz New Brunswickról a következő borzalmas dolog felől tesz jelentést lapunknak: Minap New Brunswickon a Juhász-féle vendéglőben lakodalom volt. Mire a multság tetőpontját érte el, persze parázs verekedést is rögtönöztek. Verekedés közben a beregmegeyi Balázsér községi illetőségű Világos Bertalant megszurkálták, majd vadállatiasságon nekiestek és felmetsztették a hasát. A szerencsétlen fiatal ember életbenmaradásához nincsen remény.

ÜZLETVÉTEL DUQUESNEBEN. Max Schwartz Duquesne Ave. 27. szám a fenti jó hírű szállodáját, az „Eagle Hotel”-t megvette S. S. Blau előnyösen ismert honfitársunk s üzletét, amelyben kitűnő ételek, italok és szivarok kaphatók, ajánlja a magyarság pártfogásába.

KOVÁCS ARTHUR ELEK ur Illinois állambeli EAST ST. LOUIS-ban és környékén képviseli lapunkat minden tekintetben. Ottani honfitársaink ügyes-bajos dolgaikban forduljanak hozzá. Czime: 719 So. 10 street, East St. Louis.

THE CITY BANK CO.
Biztos, erős, megbízható.
Takarékbetétek után 4 százalékot fizet.
10 Ave. és Pearl st. sarkán.
SOUTH LORAIN, Ohio.

THE ORIENTAL BANK

A Keleti Bank

182-184 BROADWAY, fiók a Bowery és Grand street sarkán, NEW YORK

Tőke és felesleg \$1,850,000

R. W. JONES, Jr. elnök
LUDWIG NISSEN, ERSKINE HEWITT, CARLES J. DAY alelnökök
Geo W. ADAMS, pénztáros

NELSON G. AYRES, első alelnök
R. B. ESTABROOK, helyettes pénztáros
LEOPOLD FRIEDRICH, a külföldi osztály vezetője

CZIVÉLYESEN MEGHIVJUK ÜZLETI ÖSSZEKÖTTETÉSRE
KÜLFÖLDI PÉNZEKET VESZÜNK ÉS ELADUNK
UTAZÓK SZÁMÁRA HITELLEVELEKET FOLYÓSITUNK
IMPORTÁLÓ KERESKEDŐKNEK ÜZLETI HITELT BIZTOSITUNK
VESZÜNK ÉS ELADUNK MAGYAR ÉS OSZTRÁK ÉRTÉKPAPIROKAT.

AMERIKAI DOLGOK

AZ OLAJTÁRSASÁG NEM AKAR FIZETNI. Landis bíró Chicagóban 29,400.000 dollár pénzbírságra ítélte a Standard Oil Companyt, amelynek ügyvédjei most azon igyekeznek, hogy ezt ne legyenek kénytelenek megfizetni. Az olajtársaság peréből kifolyólag pert indítottak a Chicago & Alton vasúttársaság ellen is, amelynek ügye most kerül tárgyalás alá és pedig, mint hírlík, a társaságnak nem kell attól tartani, hogy elítélik. Az olajtársaság ebben bizik s az esetleges felmentő ítélet alapján perújítást fog kérni.

BEPERELT MILLIÁRDOS. Rogers H. Henriket 50 millió dollár kártérítésre pörölte be Raymond E. M. A kártérítési pört az alapon indította meg, hogy Rogers a Standard Oil Company finomító gyáraiban az ő, Raymond patentjét használta fel.

JAPÁNOK CHICAGOBAN. A japán kormány megbízta chicagói konzulját, járna utána, vajjon fajgyűlölet idézte-e elő 3 japánnak a chicagói nyilvános iskolából való kizárását. A konzul meggyőződött arról, hogy a dolognak nem fajgyűlölet az oka, hogy kizárásról szó sincsen és hogy tulajdonképpen a 3 japánnak felvétele az iskolatörvények alapján lett elhalasztva. A-konzuli beavatkozás előtt az iskolaszék tárgyalást tűzött ki ez ügyben.

SZTRÁJKOLNAK A SZÜCSÖK. A new yorki szücsök szövetsége elrendelte a szücsmunkások sztrájkját azért, mert a prémkereskedők egyesülete 3000 munkást kizárt. A sztrájk-elrendelés napján 1500 munkás ki is állott a munkából és a szervezők üzletről-üzletre járnak, hogy minden munkást megnyerjenek a sztrájknak. A prémkereskedők szövetkezetének pénztárnoka szerint a munkáskizárás azért történt, mert a kereskedők munkásaikkal szemben még azt is megtették, hogy azokon a napokon, amikor nem dolgoznak, még az ünnepeken is kapják fizetésüket, a munkások még mindig elégedetlenkedtek és azt kívánták, hogy egy ugynevezett „shop-delegátus“ mintegy ellenőrzésekép az üzleteknek, küldessék ki a munkások részéről. Ebbe természetesen az üzletek nem mentek bele és megtörtént a szakadás.

A SZÉP PAULA BECSÜLETE. Megérkezett Bécsből New Yorkba a szép Klippenburg Paula, aki Miller newarki milliomas társaságában beutazta fél Európát. Miller azonban, ő tudja miért, nem nagyon vágyódott a szép Paula után és az Ellis Islandon jelentést tett, hogy Paula — előlétele miatt — nem kívánatos bevándorló. Elmondta, hogy ő Bécsben egy rossz házban találta és

hogy egész utja alatt, míg vele utazott, egyébnék rossznál nem is tartotta. Ezt Paula Millernek leveleivel ezáfolta meg. Most meg egy kábeltelegramm hever a bizottság előtt, melyben a bécsi rendőrfőkapitány ad egy legkevésbé sem jó erkölcsi minősítést a szép Pauláról. Itt aztán megakadt a tárgyalás, mert Paula és ügyvédje nem hisznek a kábelben.

KÖZÖS KATONATISZT RÉMTETTE NEW YORKBAN. Hoffman Gyula közös hadseregbeli volt katonatiszt feleségével együtt kijött New Yorkba, ahol az asszony női szabóüzletet nyitott. Hoffmannal jött volt ezredesének leánya is, a husz éves Siegel Drága. Hoffmanné csakhamar észrevette, hogy férje és a fiatal hölgy összeszűrték a levelet. Fogta magát és áttette lakását West Virginia államba. Férje a leánnyal New Yorkban maradt. Szerdán délután bekövetkezett azután a tragédia. Hoffman lelötte kedvesét, azután maga ellen akarta irányítani fegyverét. A leány azonban összeszedte utolsó erejét és gyilkosa kezéből kiverte a revolvért. — A férfiut elfogták, a leányt halálukkal szállították a kórházba, ahol a bíróság vallatni akarta őt. A leány azonban, mikor néhány percze visszanyerte eszméletét, csak annyit rebegett: „Gyula, téged szeretlek, egyedül téged.“

AZ ELNÖKGYILKOS SZÜLEI. Clevelandból jelentik, hogy Csolgosz Mihálynak, McKinley elnök gyilkosának szülei a legnagyobb inségben lézengenek, olyannyira, hogy a közjótékonyt kellett igénybe venniök. Az anarkhista szülei teljesen munkaképtelenek és négy gyermekük nem akarják, vagy nem bírják őket eltartani. Cleveland városa gondoskodik most azokról, akiknek fia a nemzet egyik legnagyobb fiát meggyilkolta.

NINCSEN KIEGYEZÉS.

A tárgyalásokat ismét beszüntették.

Lapunk zártakor vesszük a kábelsürgönyt, hogy a kiegyezési tárgyalások, habár a magyar kormány a kvóta felemelésébe belenyugodott, ismét megszakadtak.

A magyar kormány a felemelt kvóta ellenében a magyar nemzet megnyugtatóására egy-két nemzeti koncessziót kért, de Beck, az osztrák miniszterelnök minden magyar kéréssel szemben siketnek bizonyult. Ausztria hü marad régi elvéhez: Mindent MagyarországTÓL, semmit MagyarországNAK.

Ha egyebet nem, a hajthatatlanságot kellett volna a magyar kormánynek eltanulni az osztráktól, aki vérszemet kapott megint attól, hogy a magyar belement a kvóta felemelésébe.

A Nagyvilágból

ELKOBZOTT UJSÁG. A bécsi „Zeit“ nevű ujságot a hatóság elkobozta, mert egy cikke Ferencz Ferdinándnak a magyarság iránti viszonyát tárgyalja, amely, a mostani meglehetősen zavaros állapotokban könnyen kellemetlenséget idézhetne elő. Minden példányt még sem tudtak elkaparintani. A kérdéses cikk Ferencz Ferdinándnak a magyarok iránt táplált rokonszenvére szól.

A MODERN SZELLEME. A pápa egy encyklikát bocsátott ki, melylyel ellensúlyozni akarja azt a káros hatást, mit a modern élet a katolikus vallásban előidéz. Nehogy azonban őt akár maradisággal, akár egyébvel vádolják, elhatározta egy intézetnek alapítását, mely éppen a modern tudományokat szolgálja.

NEM JÓ HELYRE REPÜLT. Varsó közelében egy léghajós mutogatta magát. Felszállott a magasba léggömbjén és hullóernyőn akart leereszkedni, persze oda, ahonnan felszállt. A szél azonban elterelte őt és hullóernyőjével szép csendesen a varsói kaszárnya mellett ért földet, ott pedig mint gyanus alakot, letartóztatták és lecsukták.

KÖLCSÖN. A dominikán köztársaság törvényhozó testülete egy 20 millió dolláros államkölsön megszerzését szavazta meg.

A KIRÁLYNŐ BESZÉL. Vilma, hollandi királynő trónbeszéddel nyitotta meg a parlamentet, melyben különösen kiemelte a választói jog reformjáról, a parti erődítmények megszorításáról és a munkásbiztosításról szóló törvényjavaslatok szükségességét.

FELROBBANT TÖLTÉNY. Tokióból kábelezik, hogy a Kashima nevű hadihajón gyakorlatozás közben egy ágyutöltény nem akart elsülni. Mikor aztán ki akarták venni az ágyuból, felrobbant és 40 embert megölt, illetve súlyosan megsebesített. Öt tiszt és 25 matróz pár óra alatt kiszabadult. A sebesülteket Kureban tették partra és szállították kórházba.

BÉKEFELTÉTELEK. A lázadó marokói törzsek most tárgyalnak Drude francia tábornokkal. A béke feltételei között ott van a bujtogatók megbüntetése és a hadisarcz, amelynek összege később lesz megállapítva.

AZ ELEVEN BOMBA. A szentpétervári rendőrség elfogott a napokban egy forradalmár leányt, akit „Wanda“ névről ismernek. A határtalanul fanatikus leány egész öltözékét robbanóanyaggal bélelte ki avégből, hogy azt a rendőrfőkapitányságon felrobbantsa és magával együtt levegőbe röpitse az egész rendőrfőkapitányságot. A turpisság azonban kiszült és a leányt a legnagyobb óvatossággal elfogták és egy sziklába vajt börtönbe zárták.

KNAUTH, NACHOD ÉS KÜHNE

Pénzutalványok és hitellevelek a világ minden részére
Örökségeket és követeléseket pontosan behajtanak

15 WILLIAM STREET

NEW YORK

A BEVÁNDORLÓ

A magyar bevándorlók és az amerikai magyarok érdekeinek szentelt folyóirat.

Megjelen minden kedden és pénteken.

A „Bevándorló” ujságállalat: Makray Aladár.

Szerkesztő

SINGER MIHALY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

327 East 13th Street, New York.

Telefonszám 4350 Orchard.

Pittsburgi iroda: 1040 Forbes street, Pittsburg, Pa.

Irodavezető: dr. Hódinka Tivadar.

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK:

New York város és Canada egész évre \$3.00

Egy. Államok egész évre 2.50

Magyarország egész évre 4.00

THE IMMIGRANT

A periodical devoted to the interests of immigrants from Hungary and of Hungarian Americans.

Issued every Tuesday and Friday.

Published by the "Immigrant" Publishing Co.

Aladár Makray.

Edited by

MICHAEL SINGER.

Editorial Rooms: 327 East 13th Street, New York.

Telephone: 4350 Orchard.

Pittsburg offices: 1040 Forbes street, Pittsburg, Pa.

Manager: dr. Theo. Hódinka.

SUBSCRIPTION RATES:

For New York City and Canada 1 year \$3.00

For the U. States 1 year 2.50

For Hungary, 1 year 4.00

Szilánkok

— Fölemelik hát a kvótát. Hát emeljék. Hiszen ha csak pénzt kívánnak a magyartól! Adjanak tele marokkal, adjanak, amennyi van. De viszont követeljük a magyar számára azt, ami az ő ősi jussa: szabadságát, önállóságát.

* * *

— Pedig dehogy követelik. Hiába is követelnék. Amióta a nemzeti kormány vette a kezébe az ország ügyeit, Andrássy Gyula kért, könyörgött, adnának egy kevés írott biztosítékot aziránt, hogy a magyar alkotmányt nem fogják feje tetejére állítani többé. Andrássy lemondással fenyegetett, de a biztosítékot meg nem adták.

* * *

— És mulnak a hónapok, az évek. A magyar kormánynak meddő tárgyalásokat kell folytatni a kiegyezés körül, holott égető, Magyarország életfeltételét képező kérdések hiába várják megoldásukat. A kormány tehetetlen, a király hajthatatlan s a magyar nép egyre ömlik — Amerikába.

* * *

— Pusztaszeren emlékünnepet ült a magyar nemzet. A honfoglaló halálának ezredik évfordulóját ülte meg. Ott volt a magyar törvényhozás, ott volt a hivatalos világ, ott volt a nemzet szívével és lelkével. De nem volt ott a magyar király.

* * *

— Ezer év! Az idő hogy eljár! S Árpádtól Ferencz Józsefíg mivé lett, mivé változott a magyar nemzet!... Ne tekintsünk a multba. Nézzünk a jövőbe és — reménykedjünk.

* * *

— Széninség van Magyarországon, bányamunkások hiányában. Amerikában pedig százezrivel vájják ki a MAGYAR munkások

a szénét a föld gyomrából. Miért van ez így? Miért kell ennek így lennie?

* * *

— New Yorkban van egy magyar szintársulat. Ez a társulat nemcsak előadásokat tart, hanem színelőadásokat is osztogat. E színelőadásokon ott látjuk a magyar koronát. Heles. A magyar kulturtörökéseket hadd ékesítse a magyar korona. Csak hogy ezt a koronát ne kérjék kölcsön — borkereskedőtől. A korona alatt azt látjuk ugyanis: in vino veritas. Pedig tudunkkal Szent Istvánnak nem ez volt a jelszava.

UJ VÉRVESZTESÉG!

Irta: Lengyel Zoltán.

„A Nap”-ból vesszük át ezt a cikket:

Immár nemsokára négy éve lesz, hogy irok a függetlenségi eszme reneszánszáról, a függetlenségi politika újjászervezéséről. Irok, beszélek, harcolok. Mindeniknek volt visszhangja. A harczoknak eredménye. Felbört a nemzet. Elsöpörte az öntestén élő legnagyobb akadályt: a szabadelpvűpartot. Szaporodtak az eszme hivi. Egész odáig, hogy mondhatni, egy táborban egyesült a nemzet és rajongva remélt, rajongva küzdött a történelmi időkben megszentelt eszméért.

És mégis, mikor szinte-szinte cél nélkül volt, mikor az ige testté akart válni: akkor egyszerre elült a harci zaj és tespedés állott be az egész vonalon. Korán megláttam. Elszántam magam s odadobtam újra, mint annyiszor. Figyelmeztettem. Nem használt. Most egy éve az egyik főkoalíziós megtámadott és azzal a hasonlattal akart letorkolni, hogy a magyar sereg Bécs ellen indult, de utközben belátta, hogy ereje elégedetlen és megállott Komáromnál, hogy sorait rendbeszedje és új csapatokat toborozzon. Válaszoltam. A hasonlatot elfogadva, levontam annak következtetését. No igen, ha így vagyunk, hát csakugyan szedjük rendbe a megzilált sorokat, erősítsük a sereget, új csapatokat neveljünk, új fegyverekről gondoskodjunk. Egy szóban van kifejezve e gondolat: s ez a szó a szervezés. Ebben van benne minden, amit tenni kell, hogy az eszme megvalósítható legyen.

Egy évi akció eredménye ismeretes. Állapotainkat se kell újra kifejtetni. Ime, bekövetkezett: már nem vagyunk Komáromnál, nem is Világosnál. Mert hisz a fegyverlerakáshoz első sorban fegyver és harczoló sereg kell. Hanem ott vagyunk Belényesenél. Ami százszor csufabb és szomorubb állapot. És ott vagyunk a horvát lázadásnál...

Az osztrák, szervezett, központi hatalom tovább dolgozott. Megvert minden téren. Csufolja érzésünket. Az a Zell am See-i zászlóaffér többet beszél minden lázító írásnál. Megmozgatta a nemzetiségi izgatókat. Fegyverbe állította a horvátokat. A kiegyezésnél béklyókba ver újabb tíz évre, a katonai téren több terhet rak megrokkadt vállainkra a gyűlölt idegen sereg céljaira, mint képzeltük. És e mellett a külpolitika utvesztőiben belevisz egy olyan kalandos irányba, amelyből, mikor a szemünk kinyílik, nincs már többé visszatérés.

Az ellenszámla pedig szomorú. Még az alkotmánybiztosíték sincs sehol. A csontokat és a morzsákat se dobták oda a nemzetnek a dus lakoma asztaláról. A pártok belétele is meglazult. Mert csak nem mondhat-

ja senki, hogy a függetlenségi, alkotmánypártiak, a néppárt és a demokraták közt ugyanaz a viszony, mely volt egy év előtt. S hogy ugyanolyan, vagy erősebb sereg van a kormány mögött, mint volt a bécsi béke idején.

A függetlenségi párt belső ereje és felkészültsége se nyert. Ez a legszomorubb. Mert ha legalább e téren visszanyertünk volna valamit abból, ami veszteségként a nemzet számlájára irandó, hát legalább ennyi eredményt konstatálhatnánk. De éppen itt a legnagyobb baj s ezt ma már elismeri mindenki. Az is, aki Komáromnál akarta a sereget újra rendezni. Ezért kétszeresen örvendetes, hogy hangok hallatszanak, amelyek az igaz utra akarnak visszavezetni. Ez az igaz út: a visszatérés önerőnköz. Az önbizodalom fokozása. A nemzet céljaiba vetett hitének feltámadása.

Mert, bár tény, hogy a nemzettel szemben ott áll a dinasztia az ő évszázados hatalmával, ott sorakoznak hozzá a mi összes belső ellenségeink, a hatalom bírásának minden irigyei, a felkinálkozók serege: de azért mégis igaz az, hogy a nemzet egyesült, szervezett és kitartó ereje lebirja mindezt. S a százados hagyományoknál erősebbek a mi évezredes törekvéseink. Mindennek azonban feltétele: a hit a célok megvalósíthatóságában, a bizalom a nemzet erejében, a fanatikus meggyőződés a függetlenségi eszme országában, az öntudatos vezetés és az ország összes faji és nemzeti erejének egyesítése egy olyan szervezetben, mely nemcsak eredményesen harcolni tud évtizedekig, hanem e harczok közepette még folytonosan növelni is tudja a magyarság egyetemes faji erejét ahelyett, hogy azt felhasználná.

E harczokban szükség van a mérsékletre is, amit Kossuth említ. Mérséklet és okosság nélkül minden harcz csak vérvesztés és hiábavaló áldozat. De nemcsak mérséklet kell. Az örökös mérséklet: örökös tétlenség és magamegadás, örökös leszerelés.

Mérséklet csak az azonnal való célok kitűzésénél kell, de az eszme nem ezáltal valósul meg. Harcz, szervezet, kitartás, bátorság és erő visz előre a harczban. Fortiter in re, suaviter in modo. A mérséklet csak ott lehetséges, hol van mit mérsékelni.

Mi ellenben csak a mérsékletben vagyunk nagyok. Mérsékeljük magunkat az osztrákkal szemben: megadjuk, amit kér. Mérsékeljük magunkat a horvátokkal szemben: kiszakítjuk számukra Szent István koronájának egy becses darabját. Mérsékeljük magunkat a nemzetiségekkel szemben: odahajlógatjuk nekik a kerületeket. Mérsékeljük a 67-esekkel szemben: parancsszóra követjük a szabadelvű pártból kikerült emberek régi, orthodox közös politikáját a mocsoktalan új zászló alatt. Ime, idevezet a mérséklet. Mert ennek véghatára ott van, hogy elveinkkel ellenkező dolgokat meg nem engedhetünk. Mérsékelni lehet magunkat a megvalósítás területén, de a visszafejlődés már nem mérséklet, hanem gyengeség és tékozlás. A másik véghatára a mérsékletnek a belső szervezet terén van. Aki ezt is feláldozza: az nem mérsékel, hanem öngyilkosságba viszi az eszmét és a pártot.

A MAGLÓDI CZIGÁNYOK.

Rablóhadjárat a főváros környékén.

A budapesti lapok szeptember 5-iki számaiban olvassuk:

A cigány-kérdés megoldásának halasztatlanul szükséges voltát hangoztatják egyre a belügyminisztériumban is, anélkül azonban, hogy a megoldásra komolyan gondolnának. A pusztadánosi véres éjszaka után megint aktuálisá vált a cigány-kérdés és már úgy látszott, hogy ez a nagyjelentőségű, fontos ügy végre-valahára mégis csak megoldást nyer. Memorandumot szerkesztett a főkapitány, Andrassy Gyula gróf pedig hirdette, hogy ankétot tartat, amelyen dülőre fogja vinni a dolgot. Azóta a cigány-ügy aktáit megint lepi a por a belügyminisztériumban és a kőborezigányok folytatják garázdálkodásukat, veszélyeztetve az egész ország népének élet- és vagyonbiztonságát. Vakmerőségükben már odáig mennek, hogy bemerészkednek a fővárosba is.

Ma éjszaka egy kőbor cigányesapat egymásután négy betörést követett el a kőbányai Maglódi-uton és amikor a rendőrök megakarták akadályozni rabló munkájukban, szembeszálltak velük, mire valóságos harc fejlődött ki a cigányok és rendőrök között.

A Maglódi-ut 7729. száma alatt, Wohlgenuth Miksa koresmájába hatoltak be először a rabló cigányok. Ekkor járt arra Fereny II. Mihály 1913. számú rendőr, aki látván, hogy mi történik benn a koresmában, a közeli őrszobába futott segítségért. Innen csakhamar megérkezett egy szakasz rendőr. A cigányok ekkor már a koresma előtt álltak és támadó állásba helyezkedtek. Mikor a rendőrök mintegy száz lépésnyire voltak, a cigányok, akik négyen voltak, vezényszóra sortűzet adtak, aztán megfordultak és eliramodtak.

Kevéssel azután Schwartz Jakab fűszerkereskedőnél, az Ujhegyi-ut 27. száma alatt kíséreltek meg betörést, de munkájukban megzavarta Schwartz Jakab, aki felébredt álmából és több revolverlövéllyel elriasztotta a rablókat, akik már ki is bontották a ház falát. Alig egy negyedóra múlva a Maglódi-ut 7577. számú házban levő, Fleischmann Sándor-féle üzletbe törtek be. Ezuttal sikerült a munkájuk, mert egy egész sereg fűszerárut és mintegy százötven korona készpénzt vittek magukkal. De ezzel még nem érte be a rablóbanda, hanem kivonult a maglódi erdőhöz. Az ut szélén egy kőresma áll, amelyet szintén kifosztottak és aztán elmenekültek.

Mialatt ez tartott, értesítették a főkapitányságot, ahol nyomban intézkedést tettek a veszedelmes rabló-cigányok elfogatására. Az egész rendőri készenlét vonult ki, hogy körülkerítse a várost. Hajnalig meg is volt az eredménye, mert keftőt sikerült a cigányok közül elfogni. A dolog azonban nem

ment egészen simán, mert a cigányok nem adták meg magukat, hanem egymásután többször sortűzet adtak a rendőrökre. A lovasrendőrök ezuttal nem lőttek vissza, hanem kardot rántottak és attakot intéztek a cigányok ellen. Kettőnek sikerült a sötét-ségben megszöknie, de a mási kettő összekaszabolva maradt az országuton és a mentők vitték be a rabkórházba.

Ma délelőtt kiment a rabkórházba Czibor rendőrfogalmazó és vállatóra fogta a cigányokat. Kolompár Sándornak és Lakatos Antalnak mondták magukat, de azt persze tagadták, mintha betörtek és rendőrökre lövöldöztek volna. Azt mondták, hogy fogalmuk sincsen róla, hogy miért fogták el őket. A rendőrség azt hiszi, hogy ezek a cigányok azok, akiket köröznék a dánosi rablógyilkosság ügyében.

CSULAK TÜRELMETLEN.

Miképp akar egy aradi ember meggazdagodni.

Rendkívül komplikált és nagyszabásu csalás kísérlete jutott a rendőrség tudomására, mely, ha sikerül, milliókig károsította volna meg a Jelzalog Hitelbankot. A mult héten ugyanis beállított Bayer Béla Kazinczy-utcai czinkográfushoz Csulak Károly aradi temetkezési vállalkozó s eleinte üzleti ügyekről beszélgetett. Később érdeklődni kezdett Bayer magánügyei és családi állapota iránt, majd kijelentette, hogy rendkívül fontos közlendője volna, de nem akarja itt megmondani, hanem arra kérte, keresse fel a Royal-szállóban levő lakásán.

— Holnap ne jöjjön, — mondotta, — mert holnap péntek van és én babonás vagyok, de szombaton okvetlen elvárom!

Bayer szombaton csakugyan megjelent a Royalban és felkereste Csulakot. Ez szobájába vezette és így szólt:

— Maga derék ember és igazán kár volna, ha életét abban a Kazinczy-utcai műhelyben töltené el. A felesége is, maga is úgy élhetnek, mint a leggazdagabb emberek. Csak rám kell hallgatnia. Az asszony párisi toletteket hordhat, maga meg elmehet Bengáliába vadászni, — ha tetszik.

Ezután közölte tervét Bayerrel. A terv az volt, hogy Bayer vegyen ötvenezer korona értékben Jelzalog Hitelbank-kötvényt és mint ügyes czinkográfus, készítsen a kötvényekről néhány száz másolatot, melyre ők lombard-kölcsönt vennének fel. Az ilymódon szerzett pénzben újabb kötvényeket vásárolnának, melyekről újabb hamisítványokat készítenének és azokra is lombard-kölcsönt vennének fel. Amikor ily módon már összeharásoltak egynehány millió koronát, a köl-

csön lejáratá előtt közvetlenül megszöknének és vigan élnék világukat a szerzett pénzben.

— A bank, — ugymond Csulak, — nem csinálna lármát, mert félne, hogy megrendül hitele és minket nem is üldöznének.

Bayer végighallgatta a kalandos tervet és azzal vált el Csulaktól, hogy majd Aradra értesíti határozatáról. Csulak még aznap elutazott Aradra, Bayer pedig nyomban felkereste Krecsányi Kálmán detektívönököt és mindent elmondott neki.

Másnap Bayer egy táviratot kapott Csulaktól, melyben ez állott:

„Mi lesz? Mi lesz?”

Egy nappal később levél érkezett, melyben Csulak hívja Bayert Aradra — egy jó kis murira. Bayer Krecsányi utasítására Budapestre esalta Csulakot, akit Krecsányi ideérkezésekor letartóztatott. Csulakot bevitték a rendőrségre, de mindent tagad. A nyomozást folytatják ellene.

HUNFALVY HUGO

Hites ügyvéd és jogtanácsos, közjegyzői hivatal.

Iroda a főpostával szemben.

231 BROADWAY NEW YORK City.

DAYTONBAN

Ohio államban és környékén RADÓ LAJOS ur képviseli a „Bevándorló“-t. Előfizetési díjakat felvehet és nevünkben nyugtázhat. Melegen ajánljuk Radó urat honfitársaink pártfogásába.

Hajójegyet és vasúti jegyet vásárolni és Pénzt az O-hazába küldeni legbiztosabb legjobb és igen előnyös Kiss Emil banknál állami Közjegyző 104 Second Ave. a katolikus templom mellett New York. Tíz éve Tannál szim ügyvezető

TRENTON LEGJOBB FOGORVOSA

Dr. J. S. Miller

184 SOUTH BROAD STREET.

Olcsó, jó, pontos és fájdalom nélkül dolgozik

ALAPITTATOTT 1889.

EGYESÜLT ERŐVEL.

JACOB KLEIN

MAGYAR BANKHÁZ, HAJÓ- ÉS VASUTI ÜGYNÖKSÉG, KÖZJEGYZŐI IRODÁJA

1340 Penn Ave., PITTSBURG, PA., és 207—6th Ave., HOMESTEAD, PA.

KÜLDÜNK PÉNZT az O-hazába olcsó áron és 30 nap alatt kézbesítjük a pénz átvételét igazoló postai adó vévényt.

VESZÜNK ELADUNK külföldi pénzeket. Pénzeket elhelyezük bármely hazai bankba, vagy a magyar királyi postatakarékpénztárba és beszerezzük az eredeti betétkönyveket.

ELADUNK HAJÓJEGYEKET a leggyorsabb hajókra a hajótársulatok eredeti árán és utasaink a leggyorsabb vonattal a Pennsylvania Union depójáról továbbítatnak New Yorkba.

ELFOGADUNK BETÉTEKET A „HUNGARIAN AMERICAN SAVINGS & TRUST CO. JAVARA IS.

MAGYAR AMERIKAI TAKAREK ÉS HITEL TÁRSULAT, DUQUESNE, PA.

Négy százalékos betét számlára.

Két százalékos csekk számlára.

ALAPTŐKE ÉS FŐLÖSLEG \$175,000.00.

Hazai Dolgok

Leharapja a felesége orrát

BUDAPEST. Szvetkó Ferencz fodrász-segéd Klauzál-utca 21. szám alatt levő laká-sán különös módon állott boszut hűtlen fe-lelésén: leharapta az orrát. Az asszony ugyanis már hosszabb idő óta viszonyt foly-tatott egy Morgenstern Gábor nevű nyom-dászzal. A férj hasztalan kérte, majd fe-nyegette az asszonyt, az állhatatosan azt fe-lelte, hogy jobban szereti a nyomdászt, mint az urát. Szvetkó utóbb el akart válni a fe-lelésétől, de vidéken lakó szülői lebeszéltek s azt mondták neki, hogy majd csak megjön az esze az asszonynak. Szvetkó ismét kér-lette a kikapós menyecskét, de ez hajthatat-lan maradt s így ríposztzott:

— Hiába rimáncodol nekem, én nem sza-kitok vele, mert jobban szeretem, mint téged.

Ez a kijelentés végképpen elkészerítette a fodrászsegédet s haragjában rávetette ma-gát a feleségére és beleharapott az orrába, úgy hogy annak fele a dühöngő ember fogai között maradt. A megcsufított asszony bor-zalmas sikoltozására a házbéliek berohantak a lakásba és megvédelmezték a nőt dühöngő férje további hántalmazásától. Szvetkó csak nehezen menekülhetett ki a lakásból, a ház-mester a kaput becsukta előtte s nem enged-te ki. A merénylő férjet az előhívott rendőr bekísérte a rendőrségre. Arendőrségen el-mondotta, mi indította arra, hogy leharapja a felesége orrát. A Belvárosi Bank rész-vénytársaság szolgája voltam három évvel ezelőtt, — mondta Szvetkó — amikor a fe-le ségem bemutatta nekem Morgenstern Gá-bort, azzal az ürüggyel, hogy szerezzem meg neki a pénztintézet nyomtatványszállítását. E naptól kezdve Morgenstern mindennapos vendég volt a háznál és utóbb megtudtam, hogy olyankor is ellátogat hozzánk, mikor én hivatalban vagyok. Utóbb már azt is besug-ták, hogy feleségem házon kívül is találko-zik a csábítójával. Ekkor felelősségre von-tam Morgenstern, aki beismerte, hogy vi-szonya van a feleségemmel. Most alaposan helybenhagytam őt és lelövélssel fenyeget-tem, ha fentartja tovább is a viszonyt. Más uton nem szerezhettem elégtételt magamnak, hát leharaptam a hűtlen asszony orrát.

— Csak azt sajnálom, — mondta végül — hogy nem az egész orra maradt a fogaim kö-zött!

Szvetkó ellen megindították az eljárást, viszont ő válókeresetet adott be a felesége ellen.

Aki Istennel akar beszélni.

BUDAPEST. Forró Ferencz 19 éves ma-gántanuló felmászott a Lánczhidnak pesti oldalán levő pilléjére s ott hangosan kiál-tozni kezdett, hogy Istennel akar beszélni, mert azzal egy kis elintézni valója van. A Lánczhidon dolgozó munkások segítségével az előhívott rendőr bevitte a fiatalembert a főkapitányságra, ahol Forró elmondotta, hogy többször szokott vele hasonló dolog tör-ténni. Gyakran czéltalanul bolyong az ut-czán s nem tudja, hogy mi történik vele. Sze-reti a rumot s ivás után nyomást érez a fejé-ben. Most szintén czéltalanul bolyongott s eközben jutott arra a gondolatra, hogy be-szélnie kell az Istennel, de a rendőr megza-varta szándékában. A rendőrség megállapi-totta, hogy a fiatal ember nem régen jött ki a lipótmezei tébolydából. Miután a rendőr-orvos véleménye alapján Forró állapota nem veszedelmes, a szülei lakására kísérték.

Pánszláv lelkész.

ANTALFALVA. Csaplovits János, ág. ev. lelkész nemrégiben nemcsak megtagadta a magyar istentisztelet tartását, hanem a tem-plomból a magyar nyelvet egyenesen kiti-sította. Csaplovits ellen emiatt fegyelmi eljá-rás indult. A bíróság tagjai a következők: világi elnök Ambrózy Béla báró egyházmegyei felügyelő, egyházi elnök Kramár Béla főesperes, bírák: Ujházy Dénes ny. erdőtaná-csos, Zvarinyi Emil, libledi lelkész, Krasz-szel József, libledi tanító, közbíró: Kornis Géza egyházmegyei ügyvéd és jegyző Bel Ist-ván tanár. A magyarellenes pap ítélete elő-reláthatólag szigorú lesz.

A város réme.

ARAD. Egy Burnác György nevű elzül-lött, iszákos csavargó, aki évek óta veszélyez-teti a város közbiztonságát, a napokban a Kelemen-téren levő szerb templomban hatal-mas botrányt rögtönzött. Egy darabig csen-desen hallgatta a pap vallásos szónoklatát, majd hirtelen lármás szavakkal szidni kezd-te a hívőket. Miután a közönség hosszas csi-títása hiábavalónak bizonyult, a pap lejött a szószekekből, megfenyegette a kezében levő keresztrel és kivezette a templomból. Bur-nác ezzel nem elégedett meg, hanem este el-ment a szerb esperes lakása elé és az ablak-nál ordítva káromolta a papokat. Másnap a korzón csapott óriási ribilliót. Tántorog-va haladt el a sétálókkal és több urinót a legtrágárabb szavakkal inzultált. A fér-fiak átadták a garázdálkodót egy rendőrnek, aki a városházára kísérte.

Megrongált vasuti hid.

ARAD. Ismét vasuti merényletről érke-zik hír. Gonoszlelkű emberek merényletet követtek el a gyulafelelaki vasutnak Aradme-gye határában levő nagy vashidja ellen. A hid vasszerkezetéből és a hidra fektetett si-nekből kiszedték a vasszegeket, s a sinek e miatt teljesen meglazultak. A csendőrök konstatálták, hogy a hidból és a sinekből öt-venkét vasszög hiányzik. A közlekedést csak úgy tarthatták fenn, hogy a hid előtt az uta-sok leszálltak a vonatról és gyalog átsétál-tak a másik oldalra, a vonat pedig üresen és nagyon lassan, szintén átment. A csendőrök nyomozása sikerre vezetett, mert a merény-lők kézrekerültek néhány paraszt személyé-ben. A tettesek eleinte tagadtak, de egyikük, Makra Ferencz elárulta az egész bünszövet-kezetet; házkutatást is tartottak náluk és hét darab vasuti sinből való vasszöveget talá-ltak a csendőrök a lakásán. Erre valameny-nien bevallották a merényletet, de hogy mi céljuk volt vele, arról nem adnak felvilágo-sítást.

Leégett város.

EPERJES. A sármegyei Kiszseben vá-ros ég. A Fő-utca egyik házsora egészen el-

égett már. A tűz eddig hozzávetőlegesen ne-gyedmillió korona kárt okozott. Kiszseben magyarok, németek és tótok lakják. Lakói-nak száma 3257, a lakóházaké négyszázhar-minczkilencz. Járási székhely is.

Halálos szerencsétlenség.

FELSŐGÖD. Pestmegye. A községben végzetes szerencsétlenség történt, amelynek áldozata lett Hajesi György dr. földbirtokos fia. Hajesi György dr. 13 éves fia egy hat-milliméteres Flóbert-puskát mutogatott egy béres fiának, azt magyarázva neki, hogy hogyan kell elsütöni. A béresfiu kezébe fogta a puskát és babrálás közben elsütötte. A kö-vetkező pillanatban a földbirtokos fia holtan bukkott a földre. A golyó szíven találta. A

VIOLET ARCCREAM

Májfolt, szeplő ellen legjobb a világon. Úde arccbőrt ad. Ára 50 cent.

GLADIATOR

legjobb haj és bajusznövesztő szer. Ára egy dollár. A pénz előleges beküldése mellett bárhová megküldi a feltalálót:

Dr. J. BACKY, 100 Public Square, Cleveland, Ohio.

KLEIN ARTHUR

magyar bankháza

101 Hawkins Avenue Rankin, Pa.

Legbiztosabban küld és kamatoztat pénzt. Leg-jobb hajóra ad el jegyeket. Pereket, szerződéseket, konzuli hitelesítéseket, katona ügyeket biztosan elintézi.

MEGNYILT

a legnagyobb magyar gyógyszerár.

UNIONTOWN, PA. — — — 21 BROADWAY

Kapható mindenféle hazai gyógyszer, arcc-krém, bajuszpedrő, sósborszesz, Superlin (Za-cherlin) fuvóval stb. Ugy ó-hazai, mint itteni receptek szakszerűen elkészítettek.

Póztai megrendelések pontosan eszközöl-tnek.

Beszélünk: magyarul, angolul, németül, tótul s a többi szláv nyelveken.

Pontos cím:

R. A. OLESHAK

UNIONTOWN, PA. — — — 21 BROADWAY.

MUNKAKERESŐK FIGYELMÉBE!

Honfitársak és honleányok! Ha jó munkát vagy helyet akartok, forduljatok teljes bizalom-mal Kovács munkaközvetítő irodájához, ahol mindig nagy számmal kerestetnek mindenféle munkások és munkásnők. Jelenleg is 200 em-bert keresünk bányamunkára, jó fizetés, sztrájk nincs, gáz nincs, közel Pittsburghhoz. Szás-leányt keresünk jó házi és egyéb munkára.

Pontos cím: RUDOLPH KOVÁCH,
1524 PENN AVE. — PITTSBURG, PA.

MAGYAR FONOGRAF ÜZLET

280 Bowery, — — New York City.
Nagy és dus raktára a legjobb és legújabb éneklő gépeknek.

A LEGKIVÁLÓBB ÉS LEGVÁLTOZATO-SABB MAGYAR DALOKKAL.

Egy gép ára 3 dollár 50 centtől felfelé, magyar dalok darabja 35 cent.
Megbízható magyar üzlet. Magyar levelek-re magyarul válaszolnak.

ENTREPRISE LIGHT CO.,
280 BOWERY — — NEW YORK CITY.

A BEVÁNDORLÓ

Hajesi-család iránt általános a részvét.
Életével fizet.

KAPUVÁR. Sopronmegye. Axnix József három évvel ezelőtt felbízta Szakács Györgyöt, hogy lopjon atyjától buzát, melyet majd közösen eladnak. Ez meg is tette és 6 mérő buzát szolgáltatott át Axnixnak, aki azt eladta, a pénzt megtartotta s Amerikába vitorlázott. Ez év tavaszán visszatért falujába, hol találkozott az ifjú Szakácsal, ki számadást kívánt tőle a buza áráról. Axnix azzal felelt, hogy botjával jól fejbevágtatta Szakácsot, ki pár napra rá meghalt. A törvényszék minap vonta felelősségre Axnixot az orgazdaság miatt s kéthavi fogságra ítélte. Másik bűnyegében pedig ezután fog ítélni az esküdtbírószék.

Lóhus-mészárszék.

KASSA. A város törvényhatósági bizottsága minap tartott közgyűlésén engedélyt adott egy lóhus-mészárszék felállítására. A mészárszék hatósági ellenőrzés alatt fog állani, a lovakat a vágóhid egy elkülönített részén fogják levágni.

Gyujtogató cigányok.

KESZTHELY. Gyülemez községben tüzet ütött ki és elhamvasztott 24 házat és sok melléképületet. A tűz valószínűleg gyujtogatásból eredt és ezzel kóbor cigányokat gyanúsítanak. Nemrég ugyanis a község határában cigányokat fogtak el, kik büntetett voltak vádolva és midőn szabadonbocsátásukat követelték, azzal fenyegetőztek, hogy ha el nem eresztik őket, felgyújtják a falut. A gyujtogatók elfogatására széleskörű nyomozást indítottak.

Elpusztult község.

KOLOZSBORSA. A községben mult vasárnap hajnalig tartó tűzvész pusztított. A nagy szélben az oltás lehetetlen volt. 35 lakóház, az iskola, a posta és a református templom pusztult el az összes betakarított terméssel. A református templomnak tornya is ledőlt, miközben a harangok alázuhanak. A kár 300.000 korona.

Öngyilkos csendőr.

NAGYSZÖLLŐS. Bodanovics István csendőrmester, királyházi őrsparancsnok szívenlőtte magát.

Izgalmas sztrájk.

NAGYVÁRAD. A sztrájkoló pinczerek érdekében több száz főnyi munkás a Behmer-térre gyülekezett, honnan aztán jó sokan a Pannonia-kávéházba tolokodtak, kiszorítva onnét a vendégeket. Ezalatt a kinrelétek éktelen ordítást vittek végbe. Végre jött a rendőrség, amely a teret is, a kávéházat is

RIZSÁK JÁNOS

passaici pénzküldő budapesti irodája
IV. Sütő-utca 6. szám alatt van.
Irodavezető: RIZSÁK MIHÁLY.

RIZSÁK JÁNOS, KÖZJEGYZŐ

Magyar pénzküldő és váltó intézete
127-2 IK UTCA, PASSAIC, N. J.

Pénzt a legpontosabban és lehetőleg leggyorsabban küld az ó-hazába. Az öt éves hajótársulatok meghatalmazott képviselője. Mindennemű közjegyzői okiratok szakszerűen kiállítanak és konzultációs híresek. Jogi, katonai és telekkönyvi ügyekben pontossággal járok el. Reám bízott ügyekben pontosan és lelkiismeretesen járok el. Az utasokat személyesen elkísérem a hajóhoz. Utbaigazítást, felvilágosítást és tanácsot ingyen adok.

FIÓKÜZLETEK:

**ALPHA, N. J.
WHARTON, N. J.**

**PHILLIPSBURG, N. J.
SOUTH BETHLEHEM, PA.**

megtisztította. Igy jártak a Zöldfa-szállodát megostromló munkások is. A lovasrendőr-attak közben Nagy István munkás súlyosan megsebesült, úgy hogy most a kórházban haldoklik. Többen jelentéktelen sebesülést kaptak. Négy tüntetőt letartóztattak. Több kávéház zárva van.

Csendőrök és cigányok harca.

NYITRA. A nyitrai megyei Felsőattrak község határában egy oláh cigánykaravánt vett üldözöbe két csendőr. A cigányok futás közben visszafordultak és revolverből háromszor rálőttek a csendőrökre, mire Berky Sándor csendőr szintén fegyvert használt és Hudvill Mihály 30 éves lakacsi illetőségű cigányt meglőtte. A vizsgálat megállapította, hogy a csendőrök fegyverhasználatára jogos volt.

Hirtelen megőrült.

SOPRON. A határrendőrség felügyelője, Háczy Kálmán hirtelen megőrült. A köztisztviselő álló tisztviselő iránt a városban általános a részvét. Háczy előkelő és vagyonos családból származik, édesatyja országgyűlési képviselő volt, maga Háczy is csak néhány éve került Sopronba Csab-Rendekről, ahol nagy birtoka volt.

Politikai népgyűlés.

SOPRON. Az Országos Polgári Radikális Párt nyugatmagyarországi kerülete itt népgyűlést tartott. A népgyűlésen a központ képviselőjében Zsombor Géza, mint a nyugatmagyarországi kerületi elnök vett részt, azonkívül részt vett Achim L. András, volt országgyűlési képviselő, az alföldi parasztpárt elnöke és egy küldöttség az alföldi parasztpárt részéről. A gyűlésen 97 község küldöttei voltak képviselve és mintegy 5000 ember. A soproni hatóság nagy előkészületeket tett az esetleges zavargások megakadályozására, amely azonban feleslegesnek bizonyult, miután a népgyűlés legnagyobb méltósággal, minden zavargás nélkül folyt le. A népgyűlésen Achim L. András nagy beszédében a koalíció politikáját bírálta és bejelentette, hogy az alföldi parasztpárt a maga egész szervezetével csatlakozik az Országos Polgári Radikális Párthoz. A népgyűlés nagy lelkesedéssel vette tudomásul ezt a bejelentést. Majd Zsombor Géza beszélt és az általános titkos választói jog mellett való küzdelemre lelkesítette a jelenvoltakat.

Lángban álló község.

SZÁRAZBEREK. Szatmármegye. A község kigyuladt. Eddig 50 ház pusztult el a melléképületekkel együtt. A csűrökben nagymennyiségű gabonanemű és takarmány pusztult el. Szatmárról tüzoltóság és csendőrség ment a helyszínre. A kár eddig meghaladja a 100.000 koronát. Az oltás a vízhiány miatt lehetetlen. A szomszédos községek lakói is a vész színhelyére sietnek.

Családirtó suhancz.

SZÉKELYUDVARHELY. Bardócz udvarhelymegyei községben megrendítő, többszörös gyilkosság történt. Sugár János fiatal legény édesanyját, 18 éves leánytestvérét és ennek egyéves gyermekét fejszével agyonverte, mert anyja és testvére nem akartak beleegyezni, hogy a szomszéd leányát feleségül vegye. Jómódu anyja azzal fenyegette fiát, hogy ha a leányt elveszi, kitagadja a vagyonából. A jámbor, szorgalmas legényt ez annyira elkésztette, hogy gyilkosságra vetemedett. A gyilkosság után a legény Ágostonfalvánál a vonat elé vetette magát, mely testét darabokra tépte.

Lögyakorlatok áldozatai.

SZÉKESFEHÉRVÁR. Nagy szerencsétlenség történt a Mezőkomárom és Hidvég közt folyó katonai lövőgyakorlatoknál. A hateres lépésnyire vivő élestöltények a hidvégi uradalomban dolgozó munkások közé hatoltak s három munkást életveszélyesen megsebesítettek. A munkások másnap sebeikbe belehaltak. A gyilkos golyók több igavonó ökröt is találtak, amelyek nyomban kiadták párájukat. A vizsgálatot megindították.

LENGYEL SÁNDOR ur

mint a PITTSBURGI iroda megbízottja, előfizetési díjak felvételére és nyugtázására fel van hatalmazva. Ajánljuk őt honfitársaink figyelmébe.

AMERIKAI MAGYAR SZÖVETSEG.

Alakult 1906. február 27. Cleveland, O.
A Szövetség célja: az Amerikában élő magyarok testületi összetartása, anyagi és erkölcsi érdekeinek védelme.
Osztályok alakulhatnak Amerika minden magyarlakta helyén.
Aki a Szövetség tagjává akar lenni, írjon alapszabályokért a titkári hivatalhoz. 305 Century Building, Cleveland, O.

OLVASCINKHOZ.

Dr. Pólya László úr belépett lapunk munkatársai sorába. Mint ilyen előfizetési és hirdetési díjakat felvehet és nyugtázhat. Ajánljuk őt honfitársaink figyelmébe és pártfogásába.

EGYEDÜLI SZÉN ÉS FAKERESKEDŐ TRENTONBAN.

P. A. Spracklen

356-358 SOUTH BROAD STREET.
Olcsó és pontos kiszolgálás.

ZASZLÓ, JELVÉNY, MISERUHÁK

Saját készítésű legértékesebb egyleti zászlók, sapkák, egyenruhák, szalag és aranyjelvények

Bálok és ünnepekhez szükséges szalagok és díszítések raktára. Jutányos — áruk. —

LITVAY JÁNOS

8807 Buckeye Road, CLEVELAND, O.

Fényképészeti

Müterm

Ha ezen hirdetést ki-
vágja s behozza, min-
den tiszta kép után
kap
INGYEN
egy életnagyságu ké-
pet.

A legjobb felvételek.
Vasárnap is nyitva.

S. ROBINSON
fényképész

1716 Centre Avenue,
PITTSBURG, PA.

Egry Csillagok.

Regény 5 részben.

Irta: Gárdonyi Géza.

(Tizedik folytatás.)

— Tyhü, fiam, az nem lehet, — szolt Bálint elkomolyodva. — Az urad sebesülten fekszik...

S Gábor paphoz fordulva magyarázta:

— Még nem tudod? Nekiment ötvenedmagával kétszáz töröknek, aztán ahogy harcoltak, egy török úgy belevágta a dárdáját a czombjába, hogy a nyergfájában állott meg.

— A dárda?

— Az. Bele is törött.

— Én huztam ki! — jegyezte meg a plébános méltóságosan.

— Te hát, — szolt Török Bálint, — hanem úgy huztad, mint a répát szokás.

— És nem esett le — kérdezte Gábor pap.

— Fenét esett, — folytatta Bálint ur.

— Levágta a törököt, és hazavágatott azon mód, amint a nyereghez volt szegezve a lába.

Gergő sápadtan hallgatta ezt. Bánta, hogy ott nem volt Dobó mellett. Ő levágta volna azt a törököt.

— Eredj, — mondta a plébános, — játszál az urfiakkal.

A két kis fekete-haju gyerek már akkor ott bámulta Gergőt, a Kata asszony szoknyája mellé húzódva.

— No, mit félték, — mondotta az anyjuk.

— Magyar gyerek ez. Szeret benneteket.

Aztán Gergelynek szolt:

— Ez a nagyobbik a Jancsi, a kisebbik a Feri.

— Jöjjenek, — szolt Gergő, — megmutatom a kardomat.

És ezzel a három fiu tüstént összebarátkozott.

— Hát te, papom, — szolt Török Bálint a padra leülve, — mi az istennyilat csinálsz most már eklézsia nélkül?

— Hát, — felelte Gábor pap busan, — azért csak megélek ottan, ha egyébképpen nem, ahogy a remeték szoktak.

Török Bálint gondolkozva pödörgette a bajuszát, aztán így szolt:

— Tudsz te törökül?

— Tudok.

— Németül is?

— Két évig diákoskodtam német földön.

— Szóval, te értesz mindenhez. Hát mondd valamit, papom: Szedd össze a sátorfádat és gyere ide Szigetre. Azaz ne Szigetre, hanem Somogyvárra, mert egynehány nap múlva oda költözünk. Hát ott légy. A feleségemnek van pápista papja, miért ne legyen nekem kálomista papom? Aztán hát egy-két év múlva megnőnek a gyerekek, rád bízom, hogy tanítsad őket.

— Nagyságos uram, — szolt a plébános a befőtteket hirtelen otthagya, — hát én?

— Hát te is tanítod: te tanítod őket latinul, ez meg tanítja őket törökül. Elhidd, jó pásthorom, hogy a török nyelv épp olyan szükséges az üdvösségre, mint a latin.

Aztán a fiaira nézett, akik Gergelyvel az almafa körül kergetőztek. Pirosak voltak mind a hárman, és nevettek.

— Elveszem ezt a gyereket Dobótól, — szolt Török Bálint, Gergelyre tekintve. — Meglehet, hogy ez beválik harmadik nevelőnek.

— De hiszen ez gyerek, — szolt a plébá-

A BEVÁNDORLÓ

nos.

— Elhigyjétek, hogy a gyereket a gyerek-pajtások nevelik, — és nem a szülők, sem a professzorok.

Második rész.

O D A B U D A!

János király meghalt. A fia csecsemő. A nemzetnek nincsen vezére. Az ország hasonlít azokhoz a czimerekhez, amelyekben egymásra mérgesen ágaskodó griffek nyulnak a köztük lebegő koronáért.

A nemzet gondolkozása meg van zavarodva. Senki se tudja, hogy a pogány török uralmától féljen-e jobban, vagy pedig a keresztény osztrák uralmától?

Az osztrák Ferdinánd ráküldte Budára az ő vén, totya generálisát: Roggendorft. A török császár maga indult el, hogy feltűzze a félholdas zászlót a magyar királyi palotára.

Vala pedig akkor az idő az 1541-ik esztendőben.

I.

A Mecsek országútján egy augusztusi holdfényes éjjelen két lovas vágatott fel a hegynek. Az egyik egy beretvált arczu, fekete köpönyeges sovány ember, bizonyosan pap. A másik egy alig tizenhatéves hosszú-haju uri fiu.

Mögöttük egy lovas szolga koczogott az uton. A szolga nyereg helyett két tömött zsákon ült. Mind a két zsák olyan volt a holdvilágnál, mintha lisztet vinne. Ezeken kívül a hátán is volt egy nagy börturba, vagy amint ma mondjuk: tarisznya. A turba meg volt tömve s három nyélszerű valami állott ki belőle. Az egyik, hogy megvillant olykor, láthatóképpen puska volt.

Egy vén, odvas vadkörtefa sötétlett az ut mellett. Oda ugrottak be az utról a lovukkal.

— Hát ez az? — kérdezte a pap a fiát végignéve.

— Ez, felelte a fiatal ember. — Gyermekkoromban bagoly fészkelte benne, azóta az odunak is meg kellett tágulnia: ha több nem, egy ember elfér benne.

A ló hátáról mindjárt felcsimpeszkedett a vadkörtefára, és egy ugrással ott termett a vastag, vén törzsökön.

Beleturkált a kardjával a pudvás faderékba, de hogy nem repült ki belőle semmi, beleereszkedett.

— Ketten is beleférünk! — kiáltotta vigán.

Azzal újra kimászott és leugrott a gyepre.

— Hát akkor dolgozzunk, — szolt a pap.

És ledobta magáról a köpönyeget.

Gábor pap volt, a diák meg Bornemissza

Gergely. Azóta, hogy nem láttuk őket, nyolcz esztendő telt el. A pap nem sokat változott. Mindössze a szemöldöke nőtt ki. Szakállát, bajuszát bizonyosan a forróvíz nyomai miatt beretvált. És hát egy kicsit megsoványodott.

UJ GAZDA! UJ REND!

Elsőrendű magyar szakácsné!

Mrs. B Á T H O R Y

PITTSBURGBAN

az egyetlen szépen berendezett magyar étterem és kávéház a

LITTLE HUNGARY

ahol izletes ételekre, figyelmes kiszolgálásra talál.

911 FIFTH AVENUE

VAJDA és ZNAMENAK, tulajdonosok.

HERSKOVITS ADOLF

— magyar órás. —

Raktáron tart nagymennyiségű hazai órákat, lánczokat, karpereczeket, gyűrűket férfi és női mindennemű ékszereket s azokat a legjutányosabban árusítja. Kítűnő pipák raktáron!

UNIONTOWN, PA.,

83 W. MAIN STREET.

KAIL G. ÁRPÁD

bank és hajójegy üzlete

— Alapított 1890-ben. —

Közjegyzői iroda ugy hazai, mint amerikai ügyek elintézésére. Pénzküldés az ó-hazába hetenkint kétszer, a legpontosabban és legolcsóbban.

UNIONTOWN, PA. — W. MAIN STREET.

WARADY LAJOS

Hazai peres, — katonai ügyek pontos elintézése.

Pénzküldés az ó-hazába.

As összes hajóvonalak képviselője.

HAZAK VÉTELE S ELADÁSA.

magyar közjegyző

449 E. BROAD ST., TRENTON, N. J.

DEUTSCH TESTVEREK

BANKHÁZA

317 East Houston st., NEW YORK.

Törvényes képviselői a legjobb hajóvonalnak, Hamburg, Bréma, Rotterdam, Antwerpen vagy Flumén át a Cunard vonalán.

Pénzküldemények továbbítására az ó-hazába a legmegbízhatóbb cég.

KÖZJEGYZŐI HIVATAL.

Magyar kölcsönkönyvtár, tüzbiztosítás, csomagok kihozatala és hazaszállítása.

Levélczim:

DEUTSCH BROS.,

317 East Houston st., NEW YORK.

MONOPOL KÁVÉHÁZ

RUDNER és ROTH, tulajdonosok

NEW YORK 145 Második Avenue, a kilencedik utca sarkán

Kitűnő ételek és italok

Magyaroknak kedvenc találkozási helye

Szombat és vasárnap este elsőrangú cigányzene

Annál erősebben változott a fiu. A nyolcz év csaknem férfivá érlelte. De csak természetben. Az arca az a határozatlan, se szép, se csunya valami, amilyen a tizenötévesztendős fiuké szokott lenni. Csak az arca színe maradt meg, az a pirosas barna, gyöngye szín. A válligérő hullámos haj az akkori idők gyermekdivatja volt.

A szolgál két ásót vett elő a tarisznyából. Az egyik ásót a pap ragadta fel, a másikat a fiatal ember.

Lementek az országuttra, és az ut közepén a fa irányában gödörásásba fogtak.

A szolgál letette a gödör mellé a két zsákot, s visszatért a lovakhoz. Levette róluk a kantárt, és békót vetett a lábukra. Hadd legeljenek a jó harmatos erdei füben.

Azzal ő is az országuttra ment. Az öblös börtarisznyából kirakott mindent; kenyeret, kulacsot, fegyvereket, s ezek helyett azt a köves földet kotorta bele, amit a két ásó kifordított. Széjjelszórta az árokban. Visszavertében meg erős, nagy köveket hordott a gödör mellé.

Nem telt belé egy óra, derékig volt már a két ember a gödörben.

— Elég, — mondotta a pap. — János most már a zsákot ide.

A szolgál odavitte a két zsákot.

— A puskát ne tedd a harmatba! — szolt a pap.

Aztán tovább parancsolgatott:

— Most fogd ezt az ásót és áss árkot a gödörtől addig a vadkörtefaig. Az árok itt az uton egy rőf mély legyen, a gyepon aztán fele mély is elég. A gyepeket úgy szedd fel, hogy visszarakhassuk. Semminek se szabad a munkánkból meglátszania.

Míg a szolgál a z árkot ásta, a két uriember beleeresztette a két zsákot a gödörbe.

A zsákokban puskapor volt.

A zsákokat megtiporták és nagy köveket hordtak rájuk. A kövek közét betömőködték apró kövel, földdel.

A szolgál ezalatt megásta az árkot a fáig s megfalazta kövel. A gyújtózsineg ebben az árokban huzódott tovább. Lapos kövekkel fedték be mindvégig, úgy hogy ha eső esik is, át ne vizesedjen.

— No, — mondja a szolgál, — most már tudom, mi készül itten.

— Hát micsoda, János?

— Valaki itt az égbe repül.

— És mit gondolsz kicsoda?

— Kicsoda? Hát biz' azt könnyű kitalálni. Holnap jön erre a török császár.

— Ma, — felelte a pap a pirkadó egekre tekintve.

Mikor a kelő nap megvilágította az országot, nem volt már semmi nyoma sem a gödörnek, sem az ároknak.

A pap megtörülte a homlokát és így szolt:

— Most, János fiam, ülj lóra, és eredj fel a Mecsek tetejére. Menj mindaddig, míg csak oda nem érsz, ahol az utat végig lehet látni Pécsig.

— Értem, uram.

— Mi a diákkal itt lefekszünk a fa mögött husz-harmincz lépésnyire. Te pedig vigyázzol, mikor jön a török? Mihelyt az első lovas meglátod, nyargalj vissza és költs fel bennünket.

A pap ezzel bement az erdőbe. Jó gyepes helyet kerestek a diákkal. Leterítették a köpönyegüket és egy percz mulva elaludtak mind a ketten.

II.

Dél felé sebes vágatással tért vissza a szolgál a hegytetőről.

— Jönnék! — kiáltotta. — Rémitő nagy had jön!

Aztán mikor odaért, folytatta:

— De mind szekéren ül az ebadta, mintha beteg volna.

A pap a diákhöz forudt:

— No, — azt mondja a ruháját rendbeszedve, — akkor elmehetünk ebédre ahhoz a te másik apádhöz.

— Ceceyhez?

— Oda.

A diák kérdően nézett a papra. A szolgál is.

A pap nevetett.

— Egy nappal korábban jöttünk. Hát nem érted? Ezek a táborverők. Ezek elől járnak és leverik a sátorkarókat, felvonják a sátrakat, hogy mikorra a sereg Mohácsra érkezik, készen találja a fekvőhelyeket, meg a vacsorát.

— Hát akkor gyerünk Ceceyhez, — szolt

vigan a diák.

A pataknál leszállottak, és megmosakodtak derekasan. A diák egy szép esokor virágot is szedett.

— Kinek lesz az, Gergő?

— A feleségemnek, — felelte Gergő mosolyogva.

— Feleségednek?

— Már mi csak úgy mondjuk. A kis Cecey Éva, az lesz az én feleségem. Együtt gyerekeskedtünk; aztán, hogy az apja fiának fogadott, valahányszor meglátogattam őket, mindig meg kellett csókolnom.

— Reményilem, szívesen tetted.

— Meghiszem azt. Olyan az orcája, mint a fehér szegfű.

— De még ebből nem következik, hogy feleségednek tekintsd.

— Az öreg pap megmondta, hogy nekem szánták a leányt. Ceceynek a testamentoma

Ha bajba jutott, forduljon
NAAR MANFRED

BÉKEBIRÓHOZ,
15 E. STATE STREET, TRENTON, N. J.
aki tanácsot, segítséggel látja el.
MAGYAR, NÉMET, TÓT, LENGYEL STB.
TOLMÁCS MINDIG KÉZNÉL.

HA BETEG

és szüksége van megbízható orvosokra,
ugy forduljon bizalommal
ERPF ARTHUR
őhazai okleveles gyógyszerészhez

PITTSBURGHBA
ahol kapható mindennemű hazai gyógyszer
és különlegesség, továbbá szépitők
és pipere cikkek.
Ugy hazai mint itteni receptek pontosan
készítetnek. Póstaí megrendeléseknek
pontosan eleget tesznek.

Pontos cím:
LINCOLN PHARMACY
Pittsburg, Pa. — 2307 Forbes street.

LEGJOBB, LEGOLCSÓBB

hazai regény és imakönyvek, hangszerek és
kották, valamint mindennemű hazai importált
árucikk FALKENSTEIN SOMA-nál
szerezhetők be.

— Irjon árjegyzéért. —

FALKENSTEIN SOMA,
a „Bevándorló” new yorki megbízottja.
314-316 E. 9th St., 1. floor. New York.

EURÓPAI GYÓGYINTÉZET.

Bármily régi betegségben is szenved s ha orvosai ez ideig hiába gyógykezelték, forduljon bizalommal hozzánk. A mi európai gyógyintézetünkben mindennemű betegségek gyorsan és sikeresen kezelhetnek.

ORVOSI TANÁCSOT INGYEN ADUNK.
Redelő-órák hétköznapon reggel 9 órá-
tól esti 8 óráig, ünnepnapi délelőtt 10 órá-
tól délután 3 óráig.

EUROPEAN MEDICAL INSTITUTE
402 GRAND ST. — PITTSBURG, PA.

BÁMULATOS ÓRÁK

Ezt a remek 14 karatos aranylemezes órát egy dollár 60 cent beküldése mellett bérmentve megküldjük bárkinek bárhová. Minden órával küldünk egy évlg érvényes jótállást. Minden óra 36 óráig járó rugóval van ellátva.

Ha az órát megkapta és minden tekintetben megfelel, akkor még egy dollárt kell a czímünkre beküldeni. Ezen órák mindegyike egyenlő értékű a tíz dolláros órákkal. Előnyös ajánlatunknak csakis az a czélja, hogy árunkat a magyarsággal megkedveltessük. Irjon még ma. Minden levél így czimzendő:

WATCH SUPPLY CO.,

BOX 322

MONTCLAIR, N. J.

CHICAGO ÉS KÖRNYÉKE MAGYARSÁGÁNAK FIGYELMÉBE!

Dr. BOTTLIK LAJOS

BUDAPESTI EGYETEMES ORVOSTUDOR

volt csász. és kir. katonarvos, a magyar kir. posta-, távirtda és telefon, a m. kir. államva-
utak és a csász. és kir. Kassa-Oderbergi vasut volt orvosa

Jelenleg chicagói kórházi igazgató-főorvos, konzulátusi orvos, a legkülönfélebb és legsúlyosabb betegségeket a legtudományosabb alapon és az orvosi tudomány eddig elért legmagasabb színvonalán, a legjobb eredménnyel gyógyítja. Különös szakképzettséggel gyógyít mindenféle férfi és női betegségeket a legnagyobb TITOKTARTAS mellett jótállással. —
Levelekre válaszol:

Dr. LOUIS BOTTLIK

420 SO. HALSTEAD STREET. — — — Telephone Monroe 1118. — — — CHICAGO, ILL.

szerint enyim lesz a leánynyal a birtok is.

— Eszerint az öreg pap titkot árult el.

— Nem. Csak figyelmeztetett, hogy méltó igyekezzek lenni erre a szerencsére.

— De hát boldog leszel te azzal a leánynyal?

— Nézze meg őt, — szólt ragyogó arczeval a fiu. — Ha meglátja, nem kérdezi többet, hogy boldog leszek-e vele?

A ló megszökemlett a diák alatt, s néhány lépést előre futott.

A diák megállította a lovát és gyönyörűséges szemmel mondotta:

— Olyan az a leány, mint valami kis fehér macska!

A pap mosolygott és a fejét esóválta.

Sűrűbe értek. Le kellett szállaniok a lóról. Gergely ment elől. Ő tudta, hogy ez a sűrűség takarja a falut.

Mikor alárobogtak a völgybe, minden házból kifutottak az asszonyok.

— Gergő! Ni, a Gergő! — kiáltozták örvendezve.

Gergely a kalapját lengetve kiáltott jobbra-balra:

— Jó napot, Juczi néni! Jó napot, Panni asszony!

— Az urék ninesenek ám itthon! — kiáltotta az egyik asszony.

Gergely meghökkent. Megállította a lovát.

— Mit mond, nénémasszony?

— Elmentek. Elköltöztek.

— Hova?

— Budára.

Gergely elámult.

— Mind?

Balga gyermekregény! Azt gondolta, így felelnek vissza:

— Nem, a kisasszony itthon maradt.

Pedig hát mi természetesebb, mint az, hogy így feleltek:

— Mind bizony, még a papunk is velük ment.

— Mikor?

— Szent György nap után.

— De valaki csak van a háznál?

— A török.

(Folytatás következik.)

Gross Ede Brandler L.

Yorkville Boulevard

előkelő magyar kávéház a felsővárosban

1393 MÁSODIK AVENUE

a 72. és 73. utcák között

Tulajdonosok:

GROSS EDE és BRANDLER L.

MINDEN NAP CZIGÁNYZENE

Kitűnő magyar ételek és jó italok

Pontos kiszolgálás

POMPÁS BILLIÁRD ASZTALOK

The Friedman Print

215 BOWERY NEW YORK

Elvállalja alapszabályok s mindenemű nyomtatványok elkészítését.

Kitűnően felszerelt magyar nyomda.

A „BEVÁNDORLÓ”-T ITT KÉSZITIK.

Miv: csinos kiállítás olcsó árak mellett.

I. BOSS

111 SECOND STREET — — — PASSAIC, N. J.

Mindenféle szivarok és dohányok importálójá.

KÜLÖNÖSEN JÓ A KOSSUTH ÉS GRÓF

BATTHYANYI DOHÁNY

Megrendelések nagyban és kicsinyben vidékre is

CHARLES R. KEAR HARRY F. POTTER

elnök pénztárnok

ELSŐ NEMZETI BANK

First National Bank

MINERSVILLE, PA.

Alapított 1864-ben. Schuylkill-Countynek legöregebb nemzeti bankja.

Alaptőke \$50,000,00

Tartalékalap és szét nem osztott nyereség \$75,000,00

Elfogad pénzbetétet és a pénzt csekk alapján vagy szóbeli felkérésre azonnal visszafizeti.

Pénzküldéseket a világ bármely részébe bank- vagy póstaútvány útján eszközöl.

THE "STATE BANK"

AZ ALLAM BANKJA.

378 Grand Street, New York City

Elnök Richard O. L., alelnök Kohn Arnold, másodalelnök Burckett L. Walter, pénztáros Voorhis A. L., alpenztáros Kneisel János.

Tőke, felesleg, nyereség, több mint \$1,000,000

Betétek több mint 16,000,000

Pénzküldeményeket elfogadnak a világ minden részébe.

Hajójegyek minden vonalra kaphatók.

KÉPVISELŐINK.

vetkező helyeken olyképp, hogy erőfizetési díjakat felvehetnek és nevünkben nyugtázhatnak:

Krupcsinszky Adolf ur Elizabethport, N. J.

Makray Jenő ur South River, N. J.

Panykó István ur New Brunswick, N. J.

Perbeth Ferencz ur Union City, Conn.

Getay János ur Torrington, Conn.

Sághy József ur Wells Creek, Pa.

Torhán János ur Yonkers, N. Y.

Ami Kedvelt Bankárunk

JOS. TOMCSÁNYI

Homestead, Pa. Duquesne, Pa.

MEGBIZHATÓ BANKÁROK

E rovat alatt oly bankcégeket nevezünk meg, amelyekhez honfitársaink bátran fordulhatnak pénzküldés vagy pénzbetétel czéljából.

NEW YORK ALLAM.

Knauth, Nachod és Kühne, 15 William street, New York.

Kiss Emil, 104—2nd Ave., New York. Tíz év óta fennáll.

Németh János, 457 Washington street, New York.

Deutsch Testvérek, 317 Houston street, New York.

Pénzküldés, hajójegyiroda és közjegyzői hivatal The Oriental Bank, 182—184 Broadway, New York.

Csekkontó, hitelevelék, külföldi értékpapírok megvételé és eladása.

PENNSYLVANIA ÁLLAM.

B. Hendler, successor to A. Hendler Son. & Co. Cassandra.

Pénzküldemények Magyarországra és Európa bármely részébe olcsón, gyorsan és biztosan. Hajójegyek az összes vonalakon az ó-hazába és az ó-hazából sehol olcsóbban nem kaphatók.

First National Bank, Első Nemzeti Bank, Minersville.

Alaptőke \$50,000.00, tartalékalap és szét nem osztott nyereség \$75,000.00. Elnök Charles R. Kear, pénztáros Harry F. Potter.

Róth József és Fial, a monongahela völgynek legregibb bankháza, saját épületében, ötödik Ave. és Locust street sarkán, McKeesport, Pa.

Pénzküldés az ó-hazába gyorsan, pontosan a legolcsóbb árfolyam mellett. Hajójegy eladás az összes vonalakra a legalacsonyabb árak mellett. Közjegyzői okiratokat szakértelemmel kiállítanak és a konzulátusi hitelesítést beszerzik. Jos. Roth and Sons.

Hungarian American Savings & Trust Co., Duquesne Magyar Amerikai Takarékos és Hitel Társulat, Duquesne.

Alaptőke és fölösleg 175,000.00 dollár. Pennsylvania állam legerősebb bankházainak egyike s az egyedül magyar államilag ellenőrzött magyar bank Amerikában. Igazgatói és részvényesek magyarok. Fizes két százalékos csekk számlára, 4 százalékos betét számlára. Pénzküldés, hajójegy eladási és közjegyzői iroda.

Klein Jakab, magyar bank és váltóüzlete, 1340 Penn Avenue, Pittsburg.

Megbízható pénzküldő és hajójegy elárúsító. Kifüli közjegyzői okiratokat és elvállalja hazai ügyek elintézését.

Tomcsányi József, Homestead és Duquesne.

Klein Arthur, Rankin, Pa.

Hajójegyek, pénzküldés, hazai ügyek elintézése.

Kail G. Árpád, Uniontown, Pa.

Amerikai és hazai ügyek elintézése. Közjegyzői hitelesítés. Pontos pénzküldés.

MICHIGAN ÁLLAM.

The People's Savings Bank, A nép takarékos bankja, Detroit.

Alapított 1871. tőke \$500,000, fölösleg \$350,000. Takarékosbetétek 11,000,000. M. W. O'Brien elnök, F. A. Schulte alelnök, Geo. E. Lawson pénztáros, J. E. Bodde segédpénztáros, R. W. Smylie ellenőr, J. T. Keena jogtanácsos. Fiókület Gratiot Ave., üzlet vezető Ino. N. Wolfschlager.

MISSOURI ÁLLAM.

The Farmer's & Miner's Trust Company, a gazdák és bányászok trusttársaságja, Bonne Terre.

Bejegyezett 1890-ben. Tőke \$100,000.00. R. E. S. Parsons elnök, F. J. Thomure alelnök, F. H. Dearing titkár és pénztáros.

OHIO ÁLLAM.

Perczel Lajos, 532-534 Pearl street, Cleveland.

The Dollar Savings & Trust Co. Youngstown. Vagyon \$1,500,000. Pénzküldés gyorsan, olcsón és pontosan. Pénzbetétel után 4 százalékos kamatot fizet. Üzletvezető: Burger B. Lajos.

WISCONSIN ÁLLAM.

Merchants and Savings Bank, Kereskedelmi és takarékos bank, Kenosha.

Wisconsin állam felügyelete alatt. H. B. Robinson elnök. Tőke \$25,000. Elad hajójegyeket minden vonalra. Pénzeket elküld a világ bármely részébe. Takarékosbetéteket elfogad.

NEW JERSEY ÁLLAM.

Rizsák János, 128 Second street, Passaic.

Chester Frank Dyer urnak, az amerikai Egyesült Államok budapesti főkonzulának irodája Budapest, V. Wurm-udvar 21. szám alatt van. A főkonzul személyi ügyosztályának irodája: Fiume, Andrássy ut 22. Magyar amerikalak, akik az ó-hazában nehézségekkel találkoznak, forduljanak oda.